

Fåglar[®]

I GÖTEBORGSTRAKTEN 2018

FÅGLAR PÅ
VÄSTKUSTEN
SUPPLEMENT
2020:1

OM RAPPORTKOMMITTEÉN,
RRK GÖTEBORG OCH DEN HÄR
PUBLIKATIONEN

EN RAPPORTKOMMITTÉ HAR som huvuduppgift att sammanställa de fågelrapporter som rapporteras inom ett visst område, kallat rapportområde. Göteborgs rapportområde omfattar fem kommuner: Göteborg, Öckerö, Partille, Härryda och Mölndal norr om Hallandsgränsen. Området administreras av Rrk Göteborg, den regionala rapportkommittén för Göteborgs rapportområde. Det finns massor av andra rapportområden i landet. Vissa sammanfaller med landskap, andra inte.

ARBETET HANDLAR I princip om två saker: (1) att sammanställa fynd av en rad olika arter för att kunna följa arternas utveckling i området, och (2) att kvalitetsgranska observationer av ovanligare fynd i området, så att dessa helt säkert utesluter observationer av andra, snarlika arter. Uttryckt på ett annat sätt är Rrks roll att se till att informationen som finns i Artportalen är riktig. Gäller det riktigt sällsynta arter är det istället den nationella Raritetskommittén, Rk, som granskar fynden.

RRK GÖTEBORG GER sedan många år tillbaka ut den här årsskriften med fyndgenomgångar och fenologiöversikter. Använd den som en uppslagsbok tillsammans med din vanliga fågelbok, så får du bättre koll på det lokala fågellivet – och därmed mycket större möjligheter att lära dig nya saker om de fåglar du stöter på när du skådar i Göteborg med omnejd. I fält eller vid datorn hittar du allt på rrk.gof.nu!

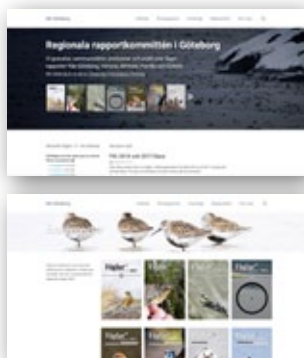
Omslag

Amur-/vitgumpad busksvätta, Torslandaviken, 6 oktober 2018

Bild: Göran Gustavsson

Innehåll FiG-2018

- 03 ARTGENOMGÅNG**
Häckningar, sträckssiffror och tillfälliga gäster
- 38 FENOLOGI**
Första- och sistadatum för flyttande arter
- 43 INSTRUKTIONER**
Så här rapporterar du

På vår hemsida rrk.gof.nu kan du läsa den här och alla gamla rapporter från 2007 digitalt i sin helhet, antingen direkt på skärmen (utan bilder) eller genom att ladda ner dem som pdf (med bilder). Här kan du också göra saker du inte kan med den tryckta rapporten, som till exempel att läsa alla års fyndtexter för en viss art på en och samma sida, eller djupdyka i fenologin och se vilka arter som är på gång ett specifikt datum. Välkommen in, och använd den gärna i fält!

FiG-2018

Publikation
Fåglar på Västkusten
Supplement 2020:1
ISSN 0348-1510

Redaktör, produktion & layout
Pär Lydmark
par.lydmark@gof.nu

Ansvarig utgivare
Karin Magnander
karin.magnander@gof.nu

Tryck
Mars 2020
Ale Tryckteam AB
www.tryckteam.se

RRK GÖTEBORG

Ordförande
Johan Svedholm [JS]
rrk@gof.nu

Rapportmottagare
Per Björkman [PB]
per.bjorkman@gof.nu
Klassikergatan 9, 422 41 Hisings Backa

Övriga ledamöter
Ola Bäckman [OB]
Silke Klick [SK]
Pär Lydmark [PL]
Magnus Rahm [MR]
Elis Ölfvingsson [EO]
formamn.efternamn@gof.nu

Artgenomgång

ANDFÅGLAR *Anseriformes*

ORDNING

ÄNDER *Anatidae*

FAMILJ

Prutgås *Branta bernicla*

Samtliga: Januari–februari: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 25.1 (Uno Unger m fl). Vår: 1 ex str N Kråkudden, Hönö 8.5 (Jon Håkansson). Höst: Sammanlagt 50 ex 22.9–4.11. December: 10 ex str S Kråkudden, Hönö 27.12 (Bo Brinkhoff).

Prutgås är först ut i den nya systematiska ordningen, men något imponerande prutgåsår blev det inte för det. Med undantag av en ensam gås uteblev vårsträcket helt och höststräcket bestod mest av spridda småflockar. Enstaka vinterfynd är normalt. [MR]

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota*

Samtliga: 9 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (David Armini m fl). 6 ex str S Kråkudden, Hönö 22.10 (Martin H Horny).

Två fynd av mindre flockar är precis vad man kan förvänta sig av denna underart som bara uppträder i större antal enstaka jubelår. [MR]

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Häckningar: Stora kolonier: 168 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 50 par Svinholmarna, Rivö fjord (Gösta Olofsson).

Höga antal: 600 ex str Fotö 15.5 (Thomas Karlsson). 1 000 ex str NO Älvsborgsbron 19.5 (Magnus Levin). 400 ex str NO Everts äng, Askim 19.5 (Jan Wahlberg).

Vinter: 1 ex Välen 26.1 (Hans Börjesson). 1 ex Torslandaviken 1.2 (Ola Wennberg). 1 ex Välen 28.12 (Hans Börjesson).

Vitkindad gås har blivit en av Göteborgs skärgårds karaktärsarter och den kraftiga ökning som skett under 2000-talet ser ännu inte ut att ha bromsat in. Den sannolikt största kolonin finns på Buskär och var 2018 ca 20 % större än 2014 då den senast inventerades. Under det högst osäkra antagandet att ökningen varit lika stor överallt bör vi nu ha närmare 600 par i södra skärgården, och ytterst grovt skattat omkring 1000 par totalt i södra och norra skärgården. För de arktiskt häckande förbiflyttarna inföll en tydlig sträcktopp den 19 maj. Sträcksisfran

om 1 000 ex är tangerat rekord med 14 maj 2017. Slutligen är övervintrande vitkindade gäss ingen ögonbrynshöjare för skådare som gör resor till den sydligare landsänden, men i Göteborgsområdet är vinterfynd ännu ganska ovanliga. [MR]

Stripgås *Anser indicus*

Samtliga: 1 ex Habäck, Björketorp 21.1 (Johannes Löfqvist). 1 ex Torslandaviken 1–16.6 (Magnus Persson m fl).

Andra året i rad med fynd av denna rymling. Kanske rör det sig om en och samma individ som dykt upp lite här och var i området sedan sommaren 2017? [MR]

Kejsargås *Anser canagicus*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 24.7–6.9 (Nils Abrahamsson m fl). Samma individ noterades även på Galterö 26.8 (Linus Westlund).

Kejsargås är en helt ny bekantskap i området. Den tjusiga fågeln häckar naturligt kring Berings hav men europeiska fynd bedöms utgöras av rymlingar. I Sverige har en handfull fynd gjorts under 2000-talet. [MR]

Sädgås *Anser fabalis*

Samtliga: Vinter: 1 ex str NV Lilla Amundö 5.1 (Robert Paepke). 15 ex str V Horstedammen, Öckerö 21.1 (Bengt Karlsson). 1 ex Habäck, Björketorp 10.2 (Elon Wismén m fl). Vår: Sammanlagt 319 ex 3.3–15.4. Höst: Sammanlagt 227 ex 25.9–26.11. Övriga fynd: 1 ex Björketorp–Västra Nedsjön 10.2–28.8.

Ett år som på alla sätt faller väl in i den ymniga fyndbilden för senare år. Hittills har varje år på 10-talet bjudit på tresiffriga säsongssummer både vår och höst, medan det på 00-talet ofta rörde sig om tvåsiffriga summer. Och på tal om tvåsiffrigt bör nu den gås som årligen sällskapar med kanadagäss i områdets östligaste utmarker snart fylla tio år, om den inte redan gjort det. [MR]

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 140 ex 17.3–29.4. Höst: Sammanlagt 584 ex 27.9–18.11.

En årssumma på 724 ex är en rejäl putsning av det tidigare årsrekordet om 435 ex från 2015. Bortsett

från höga antal bjöd dock inte den spetsbergsga gåsamiddagen på några större överraskningar. [MR]

Bläsgås *Anser albifrons*

Samtliga: Vinter: 1 ad Öxnäs 17–18.1 (Conny Palm m fl). Upp till 5 ad Välen–Lunnagården 9–19.2 (Uno Unger m fl). Vår: 3 ex Brudarebacken 21.3 (Jan-Åke Noresson m fl). 2 ex str N Slottsskogen 21.3 (Tina Widén m fl). 40 ex str NO Mölnlycke 26.3 (Fredrik Andersson m fl). 4 ex str N Slottsskogen 26.3 (Tina Widén). 7 ex str N Brudarebacken 30.3 (Mia Wallin m fl). 2 ad Habäck, Björketorp 2.4 (Elon Wismén m fl). 1 ad str N Smedstorps ängar, Björketorp 2.4 (Elon Wismén m fl). Höst: 30 ex str V Skogen, Mölnlycke 26.10 (Pär Lydmark). 3 ex str S Donsö 25.11 (Gösta Olofsson).

Totalt 98 ex innebär att 2018 blev det bästa året genom tiderna för arten, blott en gås bättre än 2015 då 97 ex rapporterades. Årets summa domineras förstås av de två Mölnlycke-flockarna om 40 respektive 30 ex, båda bland de större som rapporterats av arten i området. [MR]

Knölsvan *Cygnus olor*

Höga antal: 296 ex Torslandaviken 12.8 (Per Björkman).

Årshögsta antal för Torslandavikens knölsvanar var något lägre än de senaste åren, men några dramatiska förändringar rör det sig inte om. 2017 var till exempel den högsta noteringen 339 ex. [MR]

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 176 ex 26.3–7.4 med som mest 56 ex str NO Torslandaviken 2.4 (Ola Wennberg m fl). Höst: 1 ex str SV Brudarebacken 27.10 (Jonas Bergman Laurila m fl). 1 ex str SV Brudarebacken–Slottsskogen 28.10 (Magnus Rahm m fl). 1 ex str Hässlavägen, Hönö 18.11 (Thomas Karlsson). 7 ex str Hässlavägen, Hönö 25.11 (Thomas Karlsson).

Ett i alla avseenden typiskt år för 10-talet. Vårsträcket blev kort men intensivt och i vanlig ordning gjordes bara en handfull observationer under hösten, närmare bestämt i slutet av oktober och november. [MR]

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** Observationer gjordes hela sommaren på framför allt Hisingen.

Höga antal: Rastande: 650 ex Habäck, Björketorp 1–2.4 (Johannes Löfqvist m fl).

Sträckande: 1 460 ex str NO Brudarebacken 26.3 (Ingemar BE Larsson). 1 975 ex str NO Brudarebacken 2.4 (Roger Eskilsson m fl).

Det gjordes ovanligt många observationer av sångsvan under sommaren men någon häckning kunde inte konstateras. De senaste 25 åren har häckning bara konstaterats en enda gång, nämligen i Björketorp 2012. Däremot fick vi återigen nya antalsre-

kord för både rastande och sträckande sångsvan. Den rastande flocken i områdets östligaste utmarker var mer än dubbelt så stor som den tidigare största rastande flocken om 320 ex som betade vid Äspekullen på Hisingen i mars 2011. Det nya sträckrekordet som sattes den 26 mars stod sig bara en vecka, för den 2 april räknades hela 1 975 ex! Faktum är att det sedan tidigare bara finns en enda sträckssiffra om över 1 000 ex, nämligen från den 4 april 2013 då 1 250 ex räknades vid Kråkudden, Hönö. [MR]

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 3–19.4 (Christer Fält m fl). 1 ex Välen 13.5 (Andreas Holm m fl).

Nildalens utskällda vagabond förärade området med besök nummer tolv och tretton. Eventuella försök att utrota denna invasiva art tycks ännu fruktlösa åtminstone i Göteborgsområdet, för här blir fynden alltmer frekventa. [MR]

Mandarinand *Aix galericulata*

Samtliga: 1 hona Surtesjön, Angered 15.4 (Carl-Henrik Fant m fl). 1 hane Svarte mosse, Biskopsgården 16.9 (gnm Göteborgs rapportkommitté).

Två fynd av denna förvildade lilla and motsvarar ett ganska normalt uppträdande för senare år. Arten har vid fyra tillfällen konstaterats häcka i området – 1977 och 1978 i Änggårdsbergen, 2006 i Lärjeåns dalgång samt 2009 i Säveåns dalgång. Några sådana häckningsindicer föreligger dock inte från 2018. [EO]

Ärta *Anas querquedula*

Samtliga: 2 par Torslandaviken 8.4 (Magnus Persson m fl). 1 hane Öxnäs 30.4 (Bo Brinkhoff). 1 par str NO Kråkudden, Hönö 10.5 (Magnus Rahm). 1 par Nolviks kile, Björlanda 14.5 (Tommy Johansson). 1 par Öxnäs 23.5 (Magnus Lundström). 2 par Torslandaviken 25–29.5 (Ola Wennberg m fl). 1 honfärgad Torslandaviken 4.8 (Christer Fält). 3 ex Torslandaviken 14–15.8 (Ola Wennberg m fl). 1 honfärgad Torslandaviken 29.8 (Ola Wennberg).

Inte heller i år noterades några högre häckningsindicer och återigen uteblev arten från den tidigare så pålitliga lokalen Hökälla. För övrigt uppvisade årtan ett ganska normalt uppträdande, med fåglar noterade till och från under vår- och sommarmånaderna i framför allt Torslandaviken och längs Nordreälvstranden kring Öxnäs. Det kan så klart inte helt uteslutas att denna, under sommartid ofta diskreta, art häckat i området under året, och då kanske i första hand i Torslandaviken. Den totala avsaknaden av rapporter under juni och juli månad talar emellertid emot detta. [EO]

Skedand *Anas clypeata*

Höga antal: 18 ex Torslandaviken 26.5 (Magnus Rahm m fl).

Vinter: Inga fynd.

Ett för senare år normalt uppträdande med en relativt beskedlig högstanotering om 18 exemplar. Inga vinterfynd och inga häckningsindicer noterades under året – det är nu nästan 35 år sedan skedanden senast konstaterades häcka i Göteborgs rapportområde (Torslandaviken 1985).

[EO]

Snattherand *Anas strepera*

Häckningar: 1 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl). Fynd under häckningstid: Ytterligare minst 2 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl).

Höga antal: 87 ex Torslandaviken 23.9 (Magnus Persson). 87 ex Torslandaviken 27.10 (Magnus Persson). 84 ex Torslandaviken 19.11 (Martin H Horny).

Vinter: Januari–februari: Som mest 66 ex Torslandaviken 1–30.1 (Kåre Ström m fl) och 30 ex på samma lokal 1–26.2 (Ola Wennberg m fl). 1 hane Slottsskogen 13.2 (Johan Ennerfelt m fl). December: Som mest 60 ex Torslandaviken 1–30.12 (Per Lundgren m fl). 1 hane Slottsskogen 12–27.12 (Bengt Adamsson m fl).

En lyckad häckning konstaterades i Torslandaviken i år, då fyra nyligen flygga ungar sågs i Karholmsdammen den 11 juli. Arten har nu konstaterats häcka på lokalen under tre somrar sedan rapportområdets första häckning bokfördes 2015. Även i övrigt uppvisade arten ett mycket gott uppträdande – något vi vant oss vid under senare år – och de 87 snattheränder som räknades in i Torslandaviken såväl i september som i oktober utgör nytt antalsrekord för området. Snattherandens sentida expansion tycks alltså fortsätta och Torslandaviken är nu en mycket pålitlig lokal för arten året runt, med anmärkningsvärt höga antal även vintertid.

[EO]

Bläsand *Anas penelope*

Höga antal: 300 ex Torslandaviken 18.10 (Ola Wennberg).

Vinter: Januari–februari: Som mest 12 ex Torslandaviken 1.1–17.2 (Fredrik Bothén m fl). 1 ex Välen 8.1 (Kåre Ström). 4 ex Stora Amundö 15.1 (Stig Fredriksson). December: Som mest 43 ex Torslandaviken 1–30.12 (Conny Palm m fl). 2 ex str S Kråkudden, Hönö 1.12 (Stefan Svanberg m fl). 1 honfärgad Öxnäs 15.12 (Per Björkman m fl). 5 ex Kippsholmen, Björlanda 16.12 (Hans Börjesson m fl). 2 honfärgad Bjöla småbåtshamn, Askimsviken 23.12 (Hans Börjesson). 2 ex Galterö 28.12 (Per Österman).

Efter fjolårets tusenhövdade bläsandsflock i Torslandaviken, som då innebar ett svårslaget rekord för området, innebar 2018 en återgång till ett mer normalt uppträdande. Vinterfynden var relativt många och framför allt var det ovanligt många bläsänder som stannade kvar i Torslandaviken långt in i december månad.

[EO]

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Höga antal: 1 575 ex Slottsskogen 26.12 (Jan Mogol).

Stora antal gräsänder övervintrar i Slottsskogens dammar och 2018 var inget undantag. Ett helt normalt uppträdande.

[EO]

Stjärtand *Anas acuta*

Höga antal: 7 par Torslandaviken 20.4 (Kåre Ström m fl). 14 ex str SV Hyppeln 28.10 (Roger Eskilsson).

Sommar: Inga fynd.

Vinter: Januari–februari: 1 hane Torslandaviken 2–13.1 (Ola Wennberg m fl). 1 hona Slottsskogen 11–26.2 (Bengt Adamsson m fl). December: 1 hane Torslandaviken 1–30.12 (Magnus Persson m fl). 1 hane Slätta damm, Hisingsparken 15–16.12 (Bo Brinkhoff m fl).

Stjärtanden uppträder förhållandevis sparsamt i området och 2018 var inget undantag. Inga häckningsindicer, och över huvud taget inga sommarobservationer, noterades och med en högstanotering på 14 exemplar går året inte på något sätt till historien för sina stjärtänder.

[EO]

Kricka *Anas crecca*

Häckningar: 1 par Högaset, Härryda (Johannes Löfqvist). 1 par Hökälla (John Thulin). 2 par Galterö (Lars Hellman m fl).

Höga antal: 205 ex Torslandaviken 17.4 (Magnus Persson). 231 ex str S Hyppeln 18.4 (Roger Eskilsson).

Vinter: Höga antal, januari–februari: Som mest 21 ex Välen 1–28.2 (Silke Klick m fl). 19 ex Sävåns dalgång, Kåhög 1.1 (Lisbeth Stansvik). Totalt 14 fynd av 69 ex. Höga antal, december: Som mest 14 ex Välen 1–31.12 (Uno Unger m fl). 18 ex Öxnäs 6–18.12 (Ulf Persson m fl). Totalt 9 fynd av 57 ex.

Ett på det stora hela ganska normalt år för områdets krickor. Fyra konstaterade häckningar tangerar förra årets resultat och ligger i linje med vad som är förväntat – även om det häckande beståndet sannolikt är något större. 231 sträckande krickor vid Hyppeln den 18 april är ett högt antal för området, faktiskt ett av de högsta som någonsin noterats i området. Det är dock en liten bit kvar till 2016 års sträckrekord som noterades exakt två år tidigare, den 18 april 2016, då 242 exemplar räknades in vid Kråkudden.

[EO]

Brunand *Aythya ferina*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 par Torslandaviken 10.6 (Kristoffer Lager).

Höga antal: 27 ex Torslandaviken 2.7 (Ola Wennberg). 22 ex Torslandaviken 14.11 (Ola Wennberg).

I Torslandaviken brukar brunänder kunna ses även under våren och sommaren, men några ungdjur har aldrig noterats. De 27 ex som blev årets toppno-

tering är en svag upphämtning från de 23 ex som blev högsta antal 2017. Att peaken nåddes så tidigt under sommaren var dock en överraskning. Höstens antal är normalt för senare år.

[PB]

Vigg *Aythya fuligula*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Par i häckningsbiotop under häckningstid: 1 par Lilla Äntetjärn, Landvetter 16.4 (Martin Oomen). 5 ex Balltorps våtmark, Mölndal 30.4 (Jan Tallnäs).

Höga antal: 150 ex Torslandaviken 1.4 (Ola Wennberg). 122 ex Sävve-åns mynning 3.3 (Magnus Rahm).

Fåglarna som häckat under ett antal år ute i Angered har inte rapporterats i år. Viggarna kan nöja sig med små dammar och gölar som häckplats så arten kan mycket väl vara förbisedd. Balltorps våtmark och Torslandaviken är lokaler där arten brukar noteras under sommaren, men under 2000-talet har det aldrig setts några ungar här. Under åren 1990–1997 häckade dock viggarna med 1–3 par i Torslandaviken. De högsta antalen är blygsamma, vi brukar kunna komma över 200 ex.

[PB]

Bergand *Aythya marila*

Sommar: Inga fynd.

Höga antal: 10 ex str S Kråkudden, Hönö 2.5 (Peter Hamrén).

Det högsta antalet är normalt för senare år, men tidpunkten är något anmärkningsvärd. I regel brukar toppnoteringarna göras under hösten, men nu utgjordes det av vårsträckande fåglar.

[PB]

Ejder *Somateria mollissima*

Häckningar: **Större kolonier:** 75 ex ruvande Buskär, Gbg:s södra skärgård 15.5 (Gösta Olofsson). 20 ex ruvande Fjärskären, Vinga 15.5 (Gösta Olofsson). 13 ex ruvande Tanneskär, Vinga 15.5 (Gösta Olofsson). **Öckerö kommun:** 14 kullar med 86 ungar. **Hisingen:** Ca 10 kullar med ca 70 ungar. Södra skärgården/Askimsviken 14 kullar med 89 ungar.

Höga antal: 1 144 ex str N Kråkudden, Hönö 7.4 (Magnus Rahm). 1 000 ex Kråkudden, Hönö 22.11 (Ulf Johansson).

Det är glädjande att vi verkar ha fått in en mer heläckande bild av ejders häckning i år. Det saknas dock rapporter om bon/kullar från Rörö och från Hisingens norra del, annars känns det som folk har varit flitiga att notera häckande ejdrar. Om vi försöker att räkna samman antalen hamnar vi på 113 räknade bon med ruvande fåglar och 28 kläckta kullar med sammanlagt 245 ungar. Det vore bra om vi kan upprätthålla en liknande bevakning framgent så att vi kan se åt vilket håll det går med ejderns häckningsframgång i rapportområdet.

[PB]

Sjööorre *Melanitta nigra*

Höga antal: 2 200 ex str S Hyppeln 18.4 (Roger Eskilsson). 1 065 ex str S Kråkudden, Hönö 7.6 (Stefan Svanberg).

Efter den något skrala toppnoteringen på 787 ex från i fjol är antalen mera normala i år. Faktum är att de 2 200 ex som räknades på Hyppeln i år är uppe och nosar på rekordet, som är 2 257 ex från den 24 april 2008.

[PB]

Alfågel *Clangula hyemalis*

Sommar: 1 par str S Kråkudden, Hönö 19.6 (Conny Palm m fl). 1 ex Balltorps våtmark, Mölndal 19.6 (Åsa Berndtsson). 2 ex Kråkudden, Hönö 20.6 (Elis Ölfvingsson).

Höga antal: 17 ex Tistlarna 8.1 (Gösta Olofsson). 17 ex str S Kråkudden, Hönö 24.4 (Roger Eskilsson).

Det är ovanligt med tre sommarfynd av alfågel i rapportområdet och den fågel som rastade i Balltorps våtmark är dubbelt anmärkningsvärd, både som inlandsfynd och sommarfynd. Vid den närliggande lokalen Hills golfbana sågs dock en alfågel 2016, men då var det den 7 november och inte under försommaren. De högsta noteringarna är relativt blygsamma. Rekordet under 2000-talet är 74 ex och sattes den 19 april 2014.

[PB]

Salskrake *Mergellus albellus*

Höga antal: 15 ex Nolviks kile, Björlanda 1.4 (Tommy Johansson). 13 ex Kippholmen, Björlanda 15.3 (Bo Brinkhoff). 12 ex Torslandaviken 24.11 (Magnus Persson).

Vi fick i år en svag återhämtning från fjolåret vad gäller högsta antalet rapporterade salskrakar i området. Notera dock att antalet då var nere på 10 ex vilket är rekordlåg. Nordre älvs fjord, liksom Askimsviken andra år, erbjuder ett alternativ till Torslandaviken för salskrakarna.

[PB]

HÖNSFÅGLAR *Galliformes*

ORDNING

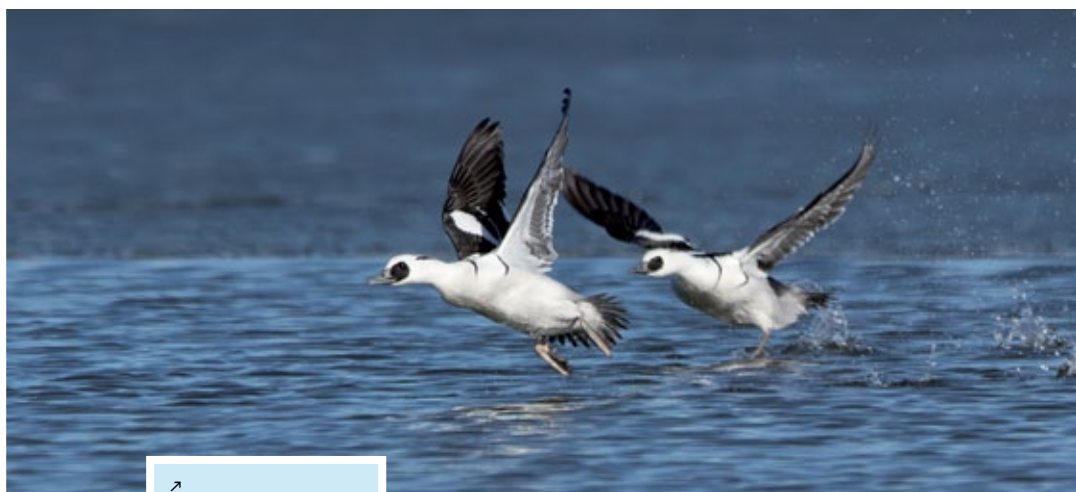
FASANFÅGLAR *Phasianidae*

FAMILJ

Tjäder *Tetrao urogallus*

Samtliga: Totalt rapporterades 15 exemplar varav 2 ex på 2 lokaler i Råda, 3 ex på 1 lokal i Härryda, 1 ex på 1 lokal i Björketorp, 6 ex på 2 lokaler i Partille (möjlig avser en av lokalerna en spelplats) samt 2 ex på 2 lokaler i Vättlefjäll. 1 höna omhändertogs på Gråberget i Majorna och fördes till Fågelcentralen, men dog under transporten (gnm Tommy Järås). Spår i form av spillning på ytterligare en lokal i Björketorp och en lokal i Partille.

Återgång till en mer normal, men fortfarande bra, årssumma efter förra årets rekorduppträdande med

Salskrake, Torslandaviken, 25 mars.

Bild: LENNART HANSSON

Nilgås, Torslandaviken, 14 april.

Bild: BJÖRN DELLMING

Mindre sångsvan, Torslandaviken, 7 april.

Bild: LENNART HANSSON

30 ex. Lokalerna är som vanligt belägna i de östra, skogklädda delarna av rapportområdet men det kan noteras att inga fynd gjordes i Sandsjöbacka eller Mölndal. Majorna-fyndet är såklart mycket udda, men det händer att tjädrrar då och då förirrar sig långt ifrån ordinarie utbredningsområde. [JS]

Orre *Lyrurus tetrix*

Samtliga: 1 hona Kolabacken, Härryda 12.4 (Erik Börjesson). 3–4 ex sp Snällemossarna, Landvetters flygplats 15.4 (Johannes Löfqvist). 1 hona Landvetters flygplats 5.5 (Martin Oomen m fl). Minst 1 ex sp Höga Svedjan, Björketorp 3.6 (Johannes Löfqvist).

Återigen ett år med mycket glest mellan orr-rapporterna. Spelplatsen vid Landvetters flygplats tycks bestå, men rapporter saknas helt från Rambo mosse och Orremossen, Vättlefjäll. Glädjande dock med orrspel på en ny lokal i östligaste Björketorp, men det kan inte uteslutas att denna/dessa orrrar faktiskt satt utanför rapportområdet. [JS]

Vaktel *Coturnix coturnix*

Samtliga: 1 ex sp Hög, Hisingen 6.5 (Tommy Järås). 1 ex sp Öxnäs 2–9.6 (Magnus Lundström m fl).

Två vaktlar är ett för senare år normalt resultat av denna art vars uppträdande i rapportområdet under 2000-talet varierat mellan 0 och 15 exemplar. Lokalerna är mycket typiska, de allra flesta av våra vaktlar brukar dyka upp i "Bermudatriangeln" mellan Askesby, Bärby och Gunnesby samt i trakterna runt Ragnhildsholmen. [JS]

LOMFÅGLAR *Gaviiformes*

ORDNING

LOMMAR *Gaviidae*

FAMILJ

Smålom *Gavia stellata*

Häckningar: 1 par Härryda kommun. **Fynd under häckningstid:** Noterades på ytterligare 2–3 tänkbara häckningslokaler i Härryda kommun.

Höga antal: 103 ex str S Kråkudden, Hönö 7.5 (Jon Håkansson). 188 ex str S Kråkudden, Hönö 16.5 (Jon Håkansson).

För vår minsta lom blev året magert. Den enda konstaterade häckningen misslyckades, och trots regelbundna skådarbesök vid andra tjärnar där lommar observerades kunde aldrig fler häckningar konstateras. Enda lilla ljusglimten är en observation av två ungfåglar i Västra Nedsjön, vilka rimligen bör ha kläckts i närområdet. Vårens sträck blev inte heller något fyrverkeri, även om det inte var onormalt dåligt. [MR]

Storlom *Gavia arctica*

Häckningar: 1 par Sisjön, Askim (Aimon Niklasson m fl). 1 par Delsjöområdet (Leif Jonasson). 1 par Surtesjön, Vättlefjäll (Peter Andersson). 1 par Hornasjön, Härryda (Ingemar Olsson). 1 par Lilla Hålsjön, Partille (Tobias Meyer). 1 par Stora Kåsjön, Partille (Mats Lindqvist). 1 par Långetjärn, Härryda (Martin Oomen). 1 par Kärrsjön, Härryda (Ingemar Olsson). 1 par Västra Nedsjön, Hindås (Mats Eriksson). 1 par Gingsjön, Björketorp (Mats Eriksson). **Fynd under häckningstid:** Utöver de säkra häckningarna gjordes fynd i totalt 13 tänkbara häckningssjöar.

Oj, vad storlommarna det häckade i området under 2018! Tio konstaterade häckningar är en rejäl putsning av det tidigare rekordet på sju häckningar som konstaterats flera gånger under 10-talet. Lite smolk i glädjebägaren är att häckningsframgången inte var så god. Närmare hälften av häckningarna tycks ha misslyckats helt. [MR]

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Samtliga: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 27.1 (Hans Petersson m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 25.10 (Martin H Horny m fl). 1 ad str S Kråkudden, Hönö 3.11 (Roger Eskilsson m fl).

Med totalt tre fynd kan man ana att uppträdandet av svartnäbbad islom har stabiliserats på en lägre nivå än för fem till tio år sedan då årssummor över tio exemplar noterades flera gånger. Jämfört med 90-talet och tidigare är dock tre fynd riktigt bra, men den jämförelsen kompliceras av att skådarnas uppträdande kanske har ändrats väl så mycket som islommarnas. [MR]

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*

Samtliga: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 8.5 (Jon Håkansson). 1 ad str NV Kråkudden, Hönö 4.6 (David Armini). 1 2K str S Kråkudden, Hönö 19.6 (Claes-Göran Ahlgren m fl).

Tre fynd är normalt för vitnäbbad islom. Det första fyndet gjordes under förväntad tid när vårsträcket pågår som bäst. De två junifynden är mer anmärkningsvärda. De var faktiskt de allra första sommarfynden av arten i rapportområdet. Nu saknas endast juli- och augustifynd för att arten ska ha observerats i samtliga årets månader. [MR]

Obestämd islom *Gavia immer/adamsii*

Samtliga: 1 ad str N Kråkudden, Hönö 7.5 (Jon Håkansson).

Denna islom i sommardräkt fick lämnas obestämd eftersom näbben inte kunde studeras ordentligt. Möjligen kan man satsa en femkrona på att det var samma islom som passerade åt andra hållet dagen därpå, då med lysande vit näbb. [MR]

STORMFÅGLAR *Procellariiformes* ORDNING

NORDSTORMSVALOR *Hydrobatidae* FAMILJ

Stormsvala *Hydrobates pelagicus*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (Martin Alexandersson m fl). 1 ex str S Vinga 22.9 (Lennart Fahlgren m fl).

Stormen Knud som drog in över Västsverige den 21 september tryckte in en stormsvala till kusten. Observationerna vid Kråkudden och Vinga gjordes med en och en halv timmes mellanrum och huruvida det var en eller två individer kan man förstås bara spekulera i, men med tanke på hur ovanlig arten är följer vi försiktighetsprincipen och bedömer det som en (1) individ. För den som vill se stormsvala i göteborgskt farvatten krävs en god portion tur samt västvind eller en högtalare. De totalt 14 fynden fördelar sig ganska jämnt från juli till januari. Sensommarens fynd utgörs främst av fåglar som lockats med bandspelare nattetid, medan det senare på året har varit i princip full storm som gällt. Exempel på stormsvalestormar är Gudrun 2005, Yoda 2011 och nu alltså Knud 2018. [MR]

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 2 ex str S 12.9 (David Armini m fl). 1 ex str S 15.9 (Per Norlin). 1 ex str S 20.9 (Jon Håkansson). 1 ex str S 21.9 (David Armini). 10 ex str S 22.9 (David Armini m fl). 1 ex str 23.9 (Bjarne Hallman). **Vinga:** 1 ex str S Vinga 12.9 (Stefan Svanberg m fl). 9 ex str S 22.9 (Stefan Svanberg m fl).

Minst 16 exemplar är högsta antalet sedan 2011 då 37 exemplar kunde räknas. Några rejäla blåsväder är förstås orsaken. [MR]

LIROR *Procellariidae* FAMILJ

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Höga antal: 306 ex str S Vinga 22.9 (Stefan Svanberg m fl). 317 ex str S Kråkudden, Hönö 26.9 (David Armini m fl).

Dagssummor om över 300 ex noteras inte varje år, senast det begav sig var faktiskt 2014. Ofta noteras de högsta antalen i andra halvan av september, något tidigare än havssulans topp som snarare brukar ligga i början av oktober, även om sådana resone-mang gärna handlar om genomsnitt över flera år eftersom uppträdandet varierar kraftigt med väderläget. [MR]

Gulnäbbad lira/scopolilira *Calonectris borealis/diomedea*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 11.9 (David Armini m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 30.9 (Mattias Pozsgai m fl).

Femte året i rad med fynd av detta artpar innebär en rekordlång serie. Årets fynd gjordes lite senare på året än vanligt. Faktum är att dessa två fynd är septemberfynd nummer två och tre i området, men därutöver finns även tre oktoberfynd. [MR]

Grålira *Ardenna grisea*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str S 28.1 (Magnus Unger m fl). 1 ex str S 12.9 (David Armini m fl). 1 ex str N 15.9 (Per Norlin). 2 ex str S + 1 ex str N 20.9 (David Armini m fl). 3 ex str S 26.9 (David Armini m fl). 1 ex str S 2.10 (Jon Håkansson m fl). **Övriga lokaler:** 1 ex Hyppeln 23.9 (Peter Keil). 2 ex str S Hyppeln 26.9 (Roger Eskilsson). 3 ex str S Vinga 29.9 (Magnus Hallgren m fl).

14 ex fördelade på 8 obsdagar gör 2018 till ett ganska svagt år, även om 9 ex år 2017 var värre. Januarifyndet var det första sedan 2005. [MR]

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str S 3.6 (David Armini). 6 ex str S 18.6 (David Armini). 12 ex str S 19.6 (David Armini m fl). 1 ex str S 21.7 (Martin Alexandersson). 9 ex str S 24.8 (David Armini). 49 ex str S 11.9 (David Armini m fl). 7 ex str S 12.9 (David Armini m fl). 2 ex str S 22.9 (David Armini m fl). 1 ex str S 29.9 (Börje Scharin). 1 ex str S 30.9 (Per Björkman m fl). **Övriga lokaler:** 2 ex str S Brevik, Öckerö 11.9 (Thomas Karlsson). 1 ex str S Vinga 22.9 (Magnus Unger m fl). 1 ex str S Vinga 29.9 (Ulf Lindell).

Totalt 89 ex är nytt årsrekord för området. Summan domineras av det oerhört anmärkningsvärda antalet om 49 ex som räknades på kvällen den 11 september. Historiskt sticker fyndet ut genom att inte bara vara nytt svenskt dagsrekord, utan att också vara fenologiskt avvikande. Sedan tidigare finns 13 fynd av 10 ex eller fler från Göteborgsområdet. Dessa har gjorts under perioden 8 juni–17 augusti, med viss tyngdpunkt i andra halvan av juli. Årets rekordantal ligger alltså drygt tre veckor senare än slutet på toppen. Givet dessa omständigheter tycks det rimligt att många av lirorna flög i stora cirklar och därmed dubbelräknades. Det är förvisso alltid en risk när det gäller havsfåglar, vilket i praktiken omöjliggör antalsbedömningar. Eftersom vi tidigare aldrig har tagit hänsyn till risken för dubbelräkning har vi valt att publicera det antal som observatörerna räknade. [MR]

DOPPINGFÅGLAR *Podicipediformes* ORDNING

DOPPINGAR *Podicipedidae*

FAMILJ

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Häckningar: 5 par Balltorps våtmark, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Södra dammen, Hills golfbana, Mölndal (Lars Eric Rahm). 1 par Stora Gömysten (Silke Klick m fl). 1 par Axlemossen, Änggårdsbergen (Robert Ennerfelt m fl). 1 par Finnmossen, Änggårdsbergen (Evamaria Ferm m fl). 1 par Holmedammet, Donsö (Gösta Olofsson). Minst 1 par Torslandaviken (Christer Fält m fl). **Fynd under häckningstid:** Observationer av fåglar i lämplig häckningsbiotop gjordes på ytterligare 4 lokaler.

Höga antal: 30 ex Torslandaviken 30.8 (Ola Wennberg). 22 ex Välen 9.10 (Göran Gustavsson).

Efter flera år av frågetecken och låga noteringar är det roligt att konstatera att 2019 blev ett riktigt fint smådoppingår, med många konstaterade häckningar och ovanligt stora ansamlingar om hösten. Elva konstaterade häckningar är det högsta antalet sedan 2011, och högstanoteringen om 30 exemplar är den största sedan 2009.

[MR]

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Sommar: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 7.6 (Stefan Svanberg). 1 ad Torslandaviken 13.6 (Christer Fält). 1 ad Torslandaviken 24.6 (Christer Fält m fl). 1 1K Torslandaviken 1.8–2.9 (Magnus Persson m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 18.8 (Stefan Svanberg m fl).

Vinter: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 1.12 (Stefan Svanberg). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 4.12 (Ulf Persson m fl). 2 ex str S Kråkudden, Hönö 8.12 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Askimsviken 22–30.12 (Hans Börjesson m fl).

Det hade varit intressant att veta vad ungfågeln som dök upp i Torslandaviken den 1 augusti hade för ursprung, om den hade kläckts i närheten eller flugit långt. Det var bara en av ganska många gråhakedoppingar som observerades i området under sommarmånaderna. Vinterskörden blev ganska mager men ändå inom vad som kan kallas normalt.

[MR]

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Samtliga: Januari–februari: 1 ex Röds sund, Hönö 2–4.1 (Bo Brinkhoff m fl). **Vår:** 1 ex Rävskärsbukten, Hönö 25.3 (Daniel Laveson). 2 ex Landvettersjön 19.4 (Fredrik Andersson). 1 ex Torslandaviken 20.4 (Ola Wennberg m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 4.5 (Roger Eskilsson m fl). **Höst:** 1 ex Torslandaviken 6.10 (Magnus Persson). 1 ex Askimsviken 10.10 (Hans Börjesson). 3 ex Kippholmen, Björlanda 11.10 (Bo Brinkhoff). 5 ex Öxnäs 14.10 (Magnus Lundström). 1 ex Torslandaviken 3–19.11 (Jan Hellström m fl). 1 ad str S Röör 17.11 (Per Björkman m fl). **December:** 1 ex Fotö 23.12 (Bo Brinkhoff). 1 ex Stora Rävholmen, Öckerö 23.12 (Bengt Karlsson).

En försiktig sammanställning ger minst 11 fynd av

16 exemplar, vilket är bra. Vinterfynd är ganska ovanliga i Göteborgsområdet men förekommer då och då, de senaste 25 åren har det gjorts en handfull fynd i både januari och december. Flocken om 5 ex är ovanligt stor, men faktiskt inte 2000-talets största eftersom en flock om 6 ex sträckte in vid Kråkudden, Hönö den 24 april 2004.

[MR]

STORKFÅGLAR *Ciconiiformes*

ORDNING

STORKAR *Ciconiidae*

FAMILJ

Vit stork *Ciconia ciconia*

Samtliga: 1 ex str N Västra begravningsplatsen 8.4 (Stefan Svensson).

Vill man hitta vit stork på sträck i Göteborg gör man klokt i att börja spana uppåt i början av april. Oddsen att lyckas är förvisso inte särskilt goda, men de senaste åren har det gjorts fynd ungefär vartannat år. Årets stork passerade högt över stan och hade undgått upptäckt om det inte varit för en enda uppmärksam observatör.

[MR]

PELIKANFÅGLAR *Pelecaniformes*

ORDNING

IBISAR *Threskiornithidae*

FAMILJ

Skedstork *Platalea leucorodia*

Samtliga: 2 3K+ Torslandaviken 22.5 (Ola Wennberg). 2 ex förbiff Galterö 2.6 (Ulf Elmqvist). 2 ex Torslandaviken 6.6 (Otto Minas).

Tre observationer gjordes av, vad man får anta, samma två skedstorkar. Det blir områdets andra fynd. Det första gjordes i Torslandaviken 2016 och det ska bli spännande att se om skedstork kan tänkas bli en mer regelbunden gäst i området framöver.

[MR]

HÄGRAR *Ardeidae*

FAMILJ

Rördrom *Botaurus stellaris*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1 ex sp Härssjön 9.4–5.6 (Ingemar BE Larsson m fl). 1 ex Torslandaviken 29.7 (Christer Fält).

Övriga fynd: Upp till 3 ex Torslandaviken 3.1–8.4 (Jan Hellström m fl). 1 ex Öxnäs 17.2, 22.2 och 13.3 (Anders Malmsten m fl). 1 ex Gullö, Säve 25–26.2 (Magnus Lundström m fl). 1 ex Tjolme sund, Öckerö 4.3 (Bengt Karlsson m fl). 1 ex Välen 28.3–1.4 (Hans Börjesson m fl).

↖
**Ågretthäger, Torslandaviken,
3 november.**

Bild: LENNART HANSSON

↑
**Stormfågel, Kattegatt,
7 oktober.**

Bild: LASSE OLSSON

←
**Stormsvala, Vinga,
22 september.**

Bild: STEFAN SVANBERG

↙
**Gråhakedopping, Askimsviken,
22 december.**

Bild: OVE FERLING

↓
**Smådopping, Välen,
30 oktober.**

Bild: OVE FERLING

son m fl). Upp till 2 ex Torslandaviken 16.9–28.12 (Roland Berndtsson m fl).

I vanlig ordning tutades det i Hårssjön. Annars var det Torslandaviken som utmärkte sig med en mängd observationer av tysta drommar, i år till och med vid ett tillfälle mitt i sommaren. Ett annat russin i årets fyndkaka utgör drommen på Öckerö i början av mars. Det var faktiskt det första skärgårdsfyndet på hela 2000-talet. [MR]

Gråhäger *Ardea cinerea*

Häckningar: Kolonin på Ängesholmen, Styrso var aktiv (Johan Ennerfelt m fl). 7 aktiva bon Knipared, Bergum (Håkan Thorstensson).

Den lilla Knipareds-kolonin tuffar på i stort sett i oförändrat skick och på Ängesholmen håller hägrarna alltfjämt ställningarna utan att någon fågelrapportör riktigt vet hur många där faktiskt häckar. [MR]

Ägretthäger *Ardea alba*

Samtliga: Torslandaviken: 1 ex 10–11.8 (Ola Wennberg m fl). 1 ex 4.9 (Ola Wennberg). 1 ex 29.9 (Leif Bergendal). 1 ex 12.10 (Ola Wennberg m fl). 2 ex 15.10 (Ingegerd Bratt m fl). 1 ex 1–17.11 (Örnulf Asker m fl). **Övriga lokaler:** 1 ex Välen 2–3.9 (Uno Unger m fl). 1 ex str S Slotsskogen 7.9 (Tina Widén). 1 ex Hökälla 17.10 (Daniel Tingdahl).

Det gjordes många observationer i Torslandaviken under hösten och det är inte lätt att reda ut hur många individer som var inblandade. Men det är kanske mest av akademisk betydelse för arten som verkar bli ett stående inslag i den svenska häckfågelfaunan, även om vårt område än så länge får nöja sig med ströobservationer. [MR]

Silkeshäger *Egretta garzetta*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 6.5 (Nico Fröberg).

Områdets nionde fynd blev en snabb visit i början av maj, det vill säga den månad när man bör ha störst chans att hitta en silkeshäger i Sverige. [MR]

SULFÅGLAR *Suliformes*

ORDNING

SULOR *Sulidae*

FAMILJ

Havssula *Morus bassanus*

Höga antal: 2 632 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (David Armini m fl). 2 654 ex str S Kråkudden, Hönö 26.9 (Martin Alexandersson m fl). 1 500 ex str S Vinga 29.9 (Ulf Lindell m fl). 1 556 ex str S Kråkudden, Hönö 30.9 (Mattias Pozsgai m fl).

Udda fynd: 1 1K str O Välen 15.9 (Hans Börjesson). 1 1K Krossholmen, Torslanda 18.9 (Bo Brinkhoff). 1 2K Nya Varvet, Göteborgs hamn

26.9 (Ola Wennberg). 2 ex Torslandaviken 29–30.9 (Robert Ennerfelt m fl).

Med blott 15 sulors marginal fick vi ett nytt dagsrekord för andra året i rad. Fyrsiffriga dagssummor av sulor har under 10-talet blivit så regelbundna att man nästan får gnugga sig i ögonen när man slår upp årsrapporten från 2010 och läser att högsta dagssumman det året var 210 ex. Med undantag av 2015 har vi nu haft dagssummor över 1 000 ex varje år sedan 2012. [MR]

SKARVAR *Phalacrocoracidae*

FAMILJ

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Höga antal: 75 ex Hypeln 26.9 (Roger Eskilsson). 70 ex Rörö 17.11 (Per Björkman m fl).

Något lägre antal än de senaste åren, men arten observeras fortsatt med god regelbundenhet under nästan hela året. Arten är som mest fåtalig i juni och juli och ännu har ingen häckning konstaterats. Men det behöver förstås inte betyda att arten inte har häckat; det är inte otänkbart att häckningar kan genomföras oupptäckt på de yttersta skären i norra skärgården. [MR]

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Häckningar: Fem kolonier med 685, 205, 172, 30 respektive 2 bon.

Våra storskarvskolonier tycks sakta bli större. [MR]

HÖKFÅGLAR *Accipitriformes*

ORDNING

FISKGJUSAR *Pandionidae*

FAMILJ

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Häckningar: 4 par i Härryda kommun.

Höga antal: 6 ex str S Brudarebacken 15.9 (Roger Eskilsson). 5 ex Torslandaviken 24.6 (Magnus Persson). 5 ex Välen 1.9 (Hans Börjesson). 5 ex str S Askimsviken 1.9 (Jan Mogol).

Vi har fortsatt en stabil population i området östra delar. Tyvärr verkade ett av paren misslyckas med sin häckning, men i ett annat revir sågs hela tre ungar i boet. 5 ex samtidigt födosökande vid Torslandaviken får anses som ett anmärkningsvärt högt antal. [PB]

HÖKARTADE ROVFÅGLAR *Accipitridae*

FAMILJ

Bivråk *Pernis apivorus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 par Delsjöområdet 25.5 (Johan Bergquist). 1 par Torslanda 2.6 (Magnus Persson). 1 par Hultet, Björketorp 24.6 (Johannes Löfqvist). 1 par Hög, Hisingen 29.6 (Tommy Järås). 1 par Eklanda, Mölndal 20.7 (Per-Anders Svensson). 1 par Kvibergsfältet 27.7 (Mikael Forsman). 1 par Slapperhult, Härryda 7.8 (Johannes Löfqvist).

Höga antal: 50 ex str S Brudarebacken 1.9 (Jan-Åke Noresson m fl). 44 ex S Smedstorps ängar, Björketorp 26.8 (Johannes Löfqvist).

Årets sex rapporterade revir får anses som ett gott resultat. Att hitta bivråksbon är dock svårt, då arten är mycket diskret vid häckningsplatsen. Årets höga antal har en bit upp till rekordet från den 26 augusti 2014, då hela 142 bivråkar noterades sträcka söderut vid Smedstorps ängar. [PB]

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Samtliga: 1 5K+ Torslandaviken 3–6.3 (Christer Fält m fl). 1 2K– str S Råda kyrka, Härryda 20.10 (Martin Oomen m fl). 1 1K+ Fridhems gammelskog, Hisingen 27.10 (Per Lundgren m fl). 1 ex str SO Partille golfbana 28.10 (Tobias Meyer). 2 ex str SO Brudarebacken 28.10 (Magnus Rahm). 1 ex Skogome, Hisingen 28.10 (Richard Petersson). 1 ex str S Delsjöområdet 28.10 (Anton Mangsbo). 1 ex str SO Brännås, Mölndal 28.10 (Johan Tallnäs). 1 2K– str V Öxnäs 15.12 (Per Björkman m fl).

Årets nio fynd rör sig med sannolikt om 5–6 individer. Det fynd som sticker ut är den äldre kungsörn som uppehöll sig utanför Torslandaviken under tre dagar i mars månad, annars är fyndbilden normal med en ansamling av observationer i slutet av oktober. [PB]

Duvhök *Accipiter gentilis*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 par Mölnlycke (Pär Lydmark). 1 par Delsjöområdet (Roger Es-kilsson). 1 par Bergum (Johan Svedholm). 1 par Landvetter (Barbro Björkman m fl).

Senast det rapporterades en konstaterad häckning var 2013. Troligen rör sig alltför få skådare ute i skogsmarkerna under sommaren för att bon av duvhök ska kunna hittas. [PB]

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Troliga häckningar:** 1 par Härssjön (Tobias Meyer). 1 par Sagsjön, Källered (Lars Persson). 1 par Nordreälvsstranden, Öxnäs (Bo Brinkhoff). 1 par Vällsjön, Råda (Elon Wismén). 1 par Svankällan (Per Lundgren). 1 par Åleviken, Björlanda skjutfält (John Fjortoft Karlén).

Den torra sommaren kan ha varit en av orsakerna att häckningsframgången för våra bruna kärrhökar

uteblev, eftersom inga rapporter om utflugna ungar föreligger. Annars verkar populationen vara stabil på 5–6 par i rapportområdet. [PB]

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Samtliga: Januari–februari: 1 hane Öxnäs–Bärby (Tommy Järås m fl) 19.1–25.2. 1 honfärgad Kalshed, Säve 24.1 (Magnus Kinell). **Vår:** Sammanlagt 20 ex 3.3–2.5. **Höst:** Sammanlagt ca 75 ex 13.8–27.11. **December:** 1 honfärgad Kippholmen 17.12 (Lars Persson). 1 ex Torslandaviken 27.12 (Joakim Cederlund).

En helt normal fyndbild för arten i rapportområdet. De sommarfynd som gjordes 2017 och 2015 får räknas som undantag. [PB]

Stäpphök *Circus macrourus*

Samtliga: 1 1K Torslandaviken 2.9 (Stefan Svanberg). 1 1K Torslandaviken 7.9 (Ola Wennberg). 1 1K hane Öxnäs 10.9 (Fredrik Larsson m fl). 1 1K str S Brudarebacken 10.9 (Jan-Åke Noresson m fl). 1 2K hane Öxnäs 18.9 (Magnus Persson m fl).

Efter den första stäpphöksinvasionen hösten 2011 har vi kunnat glädja oss åt ett antal fåglar varje höst, främst under september månad. Årets fem fynd får därmed anses som ett normalt antal för senare år. [PB]

Röd glada *Milvus milvus*

Troliga häckningar: 1 par Björketorp (Johannes Löfqvist m fl).

I år får vi nog ändå säga att vi har röd glada som häckningsfågel i rapportområdet, även om inget bo hittades eller några ungfåglar sågs. Under hela sommaren observerades ett par i ett mycket lämpligt häckningsområde i östra delen av Härryda kommun. [PB]

Brun glada *Milvus migrans*

Samtliga: 1 ex Bergum 21–24.6 (Mathias Theander m fl). 1 ex Kippholmen, Björlanda 8.8 (Bo Brinkhoff).

Trots att den bruna gladan likt sin röda kusin har en uppåtgående trend i landet är arten inte årlig i vårt rapportområde. Fynd saknas både år 2015 och 2016 och första fyndet i området gjordes så sent som år 2001. 2017 gjordes dock hela fem fynd och tillsammans med årets två fynd är vi uppe i totalt 19 fynd i området. Av årets fynd är juniobsarna även intressanta ur häckningssynpunkt. [PB]

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 2K– Askasby 9.8 (Lennart Larsson).

I år var det snålt med sommarobsar av havsörn i området, de senaste åren har minst tre observatio-

ner gjorts. De fåglar som besöker Västkusten under vinterhalvåret består till stor del av ryska örnar och de drar norrut i april och dyker upp igen under september–oktober.

[PB]

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt ca 40 ex 1.1–9.5. Höst/vinter: Sammanlagt ca 28 ex 8.9–26.12.

Efter ett magert fjolår är antalen något högre i år. Antalsvariationerna påverkas så klart av hur sträng eller mild vintern är.

[PB]

TRANFÅGLAR *Gruiiformes*

ORDNING

RALLAR *Rallidae*

FAMILJ

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Häckningar: 1 par Björlanda skjutfält (John Fjörtoft Karlson). Fynd under häckningstid: Rapporter under häckningstid indikerar ca 27 revir, varav 8 i skärgården.

Vinter: Januari–februari: Sammanlagt 17 ex på 10 lokaler. December: Sammanlagt 14 ex på 8 lokaler.

En konstaterad häckning noterades under året då tre dunungar sågs vid Åleviken på Björlanda skjutfält den 27 juni. Naturligtvis speglar inte detta det häckande beståndet på något vis – artens undan-gömda leverne gör det mycket svårt att säkert konstatera häckningar. De 27 revir som noterades är då en lite bättre uppskattning, vilket visar på en för senare år stabil och historiskt sett relativt hög förekomst i området.

[EÖ]

Kornknarr *Crex crex*

Samtliga: 1 ex sp Trollered, Säve 13–14.5 (Jon Håkansson m fl). 1 ex sp Sijöns skjutfält 17–19.5 (Lars Eric Rahm m fl). 1 ex sp Gunnesby, Säve 25.5–5.6 (Karl Johan Bondeson m fl). 1 ex sp Kvibergsfältet 15–16.6 (Håkan Pleijel m fl).

Totalt fyra spelande kornknarrar under maj–juni är ett högst normalt resultat för området.

[EÖ]

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Häckningar: Sammanlagt 24 par. Fynd under häckningstid: Rapporter under häckningstid indikerar ytterligare ca 10 revir.

Vinter: Januari–februari: 25 ex på 5 lokaler, varav 16 ex i Slottsskogen. December: 24 ex på 8 lokaler, varav 14 ex i Slottsskogen.

Uppskattningsvis 34 revir, inklusive 24 konstaterade häckningar, motsvarar senare års förekomst mycket väl. Rörhönan tycks ha en stabil population på drygt 30 häckande par i området och det är

egentligen helt utan överraskningar som vi summerar 2018 års rörhöneskörd.

[EÖ]

Sothöna *Fulica atra*

Häckningar: 5 par Hökälla (John Thulin m fl). 2 par Balltorps våtmark (Lars Eric Rahm m fl). 4 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). 1 par Svarttjärn, Delsjöområdet (Ellinor Delin m fl). Fynd under häckningstid: 1 par Svarttjärn, Delsjöområdet (Anton Mangsbo m fl). 1 par Balltorps våtmark (Lars Eric Rahm). 1 par Svarte mosse, Biskopsgården (Andreas Skyman).

Tolv konstaterade häckningar och ytterligare minst tre stationära par under häckningstid är lite lägre än vad vi kunnat redovisa på senare år. Sannolikt har detta huvudsakligen sin förklaring i bristande rapportunderlag, snarare än i någon faktisk minskning. Det kan ändå konstateras att antalet lokaler med häckande sothöns i rapportområdet inte är speciellt stort – majoriteten återfinns på de pålitliga lokalerna Torslandaviken, Hökälla och Balltorps våtmark med enstaka par spridda på ytterligare ett par lokaler.

[EÖ]

TRANOR *Gruidae*

FAMILJ

Trana *Grus grus*

Häckningar: 1 par Eskilsby vad, Landvetter (Johan Karlström m fl). 1 par Härssjön (Lars Persson m fl). Fynd under häckningstid i lämplig biotop: 1 par Sijöns skjutfält (Magnus Rahm). 1 par Smedstorps ängar, Björketorp (Johannes Löfqvist m fl). 1 par Fläskbotippen, Landvetter (Martin Oomen m fl). 1 par Öxnäs (Johan Ennerfelt m fl). 1 par Lilla Gungtjärn (Jerker Gustafsson).

Höga antal: 590 ex str SV Brudarebacken 24.9 (Jan-Åke Noresson m fl).

Sena fynd: 2 ex str S Sävåns mynning 25.11 (Roger Eskilsson).

Två häckningar kunde konstateras under året då ruvande fåglar sågs vid både Härssjön och Eskilsby vad. Tyvärr sågs inga flygga ungar på någon av lokalerna. Med ytterligare fem par rapporterade från lämpliga häckningslokaler – huvudsakligen i områdets östra delar – var 2018 ändå ett bra år för områdets tranor. Det är faktiskt inte varje år som vi kan redovisa säkerställda häckningar över huvud taget.

[EÖ]

Havssula, Kattegatt, 7 oktober.

Bild: LASSE OLSSON

Kungsörn, Torslandaviken, 4 mars.

Bild: CHRISTER FÄLT

Trana, Hårssjön, 16 mars.

Bild: OVE FERLING

Stäppphök, Öxnäs, 10 september.

Bild: FREDRIK LARSSON

Duvhök, Välen, 3 november.

Bild: ANDERS RÖNNÄNG

VADARFÅGLAR *Charadriiformes*

ORDNING

STRANDSKATOR *Haematopodidae*

FAMILJ

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Vinter: Januari: 1 ex Kråkudden, Hönö 28.1 (Roger Eskilsson m fl).

December: 2 ex Bolleskären, Hönö 1.12 (Conny Palm). 1 ex Böttö, Gbg:s södra skärgård 28.12 (Per Österman).

Som vi konstaterade i FiG 2017 så är det numera normalt med endast enstaka övervintrande strandskator i ytterskärgården. Anledningen till att det övervintrande beståndet minskat sedan 00-talet då 5–10 ex brukade övervintra är däremot höljid i dunkel.

[JS]

SKÄRFLÄCKOR *Recurvirostridae*

FAMILJ

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Samtliga: 1 ex Galterö 29.7 (Roger Eskilsson).

Skärfläckan är så gott som årligen förekommande i rapportområdet, men uteblev faktiskt helt under 2017. I år är ordningen emellertid återställd då ett fynd gjordes. Arten uppträder hos oss normalt enstaka eller i par under perioden mars–augusti med en topp under april–maj, julifynd som i år är mer sparsamma.

[JS]

PIPARE *Charadriidae*

FAMILJ

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Januari: 1 ex Röds sund, Hönö 16.1 (Anders Lindroos). 6 ex Fässberg 17–18.1 (Ove Ferling m fl). 2 ex str SO Hyppeln 18.1 (Uno Unger m fl). 2 ex Öxnäs 18–20.1 (Ingemar BE Larsson m fl). 1 ex Prästgårdskilen 19.1 (Christer Fält). 2 ex Torslandaviken 20.1 (Per Lundgren m fl). 1 ex Torslandaviken 27.1 (Christer Fält m fl).

Januarifynd av tofsvipa har uteblivit sedan 2015, men nu är de tillbaka med besked. Åtminstone något tiotal fåglar bör ha varit inblandade i årets skörd. Någorlunda snöfria förhållanden tycks vara en förutsättning, men ingalunda någon garanti, för övervintrande tofsvipor hos oss.

[JS]

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Samtliga: Vår: 1 ex str S Kråkudden 7.5 (Jon Håkansson). 15 ex str S Kråkudden 16.5 (Jon Håkansson). 3 ex Brevik, Öckerö 19.6 (Thomas Karlsson). Höst: Sammanlagt ca 81 ex 22.7–20.10. Månadsfördelning: juli 11 ex, augusti 51 ex, september 14 ex, oktober 5 ex.

Vårfynden är som vanligt sparsamma, och årets ut-

delning är i paritet med de senaste åren. Höstsumman är förvisso betydligt högre, men trots det riktigt dålig – faktiskt den sämsta sedan vi började publicera summeringar av artens sträckssiffror 2002. Tidigare lägstanotering var 85 ex 2003, och den högsta var 532 ex 2010. Artens sträckssiffror påverkas sannolikt kraftigt av väderläget samt hur bra sträcklokalerna i kustbandet bevakats av fågelskådare.

[JS]

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Häckningar: 1 par Ärtholmarna, Hönö (Bengt Karlsson). 1 par Fotö (Hans Waern). 1 par Torslandaviken (Per Lundgren m fl). 1 par Galterö (Per Österman m fl). **Troliga häckningar:** 1 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Lars Persson). 1 par Tistlarna (Lotta Berg). Ytterligare 1 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) och 2 par Galterö (Lars Hellman m fl). Dessutom rapporterades arten från ytterligare 22 lokaler under häckningstid.

Fyra konstaterade häckningar är det sämsta resultatet sedan häckningar av arten började publiceras 2013. Det totala antalet lokaler med fynd under häckningstid ligger dock i linje med de senaste årens resultat, så det finns sannolikt ingen anledning till oro för vår population av denna charmiga vadare. Nästan alla häckningar sker i skärgårdsmiljö, men arten häckar även sparsamt i inlandet; i grustag och på öppna ruderatmarker.

[JS]

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Häckningar: 1 par Välen (Uno Unger m fl). 3 par Torslandaviken (Johan Svedholm m fl). 1 par Alelyckan (Roger Eskilsson). 1 par Lärjeåns dalgång, Hjällbo (Roger Eskilsson). **Troliga häckningar:** 1 par Fläskbotippen, Landvetter (Kristian Thisted m fl). 1 par Sävåns dalgång, Kviberg (Roger Eskilsson). 1 par Dotevik, Askim (Jan Mogol). 1 par Öxnäs (Magnus Lundström m fl). 1 par Hökälla (John Thulin m fl). 1 par Gamlestaden (Roger Eskilsson). Dessutom rapporterades arten på ytterligare fyra lokaler under häckningstid.

Något färre lokaler än de senaste åren, men på det stora hela tycks arten klara sig bra i vårt rapportområde och i vanlig ordning förblir säkert många lokaler oupptäckta. Ett par av de troliga häckningarna (Öxnäs och Hökälla) har ägt rum i artens ”ursprungliga” miljö, det vill säga hävdade strandängar, i övrigt är de mer moderna människoskapade biotoperna (grusytter, sandtag, bygplatser och dylikt) allernärast i årets häckningsutfall.

[JS]

SNÄPPOR *Scolopacidae*

FAMILJ

Småspov *Numenius phaeopus*

Höga antal: 11 ex Torslandaviken 1.5 (Magnus Persson). 15 ex Torslandaviken 17.5 (Christer Fält).

Högst mediokra toppnoteringar och även den totala årssumman på ca 125 individer lämnar mer att önska. [OB]

Storspov *Numenius arquata*

Vinter: Januari–februari: 2 ex Hönö–Öckerö 3.1–2.3 (Conny Palm m fl). **December:** 2 ex Bredviken, Hönö 12–26.12 (Thomas Karlsson m fl).

Höga antal: 30 ex str S Kråkudden, Hönö 18.4 (Nils Abrahamsson). 70 ex Nolviks kile, Björlanda 22.4 (Tommy Johansson).

Nu är det fjärde året i rad som storspov övervintrar i norra skärgården från att tidigare år varit ett mycket ovanligt fenomen för Göteborgsområdet. Två fåglar observerades mellan Hönö och Öckerö från den 3 januari fram till åtminstone den 3 mars. Från mitten av mars observerades storspov i samma område och det är förstås svårt att säga med säkerhet huruvida det rör sig om samma kvarstannade fåglar eller ej. I slutet av året observerades två exemplar vid Bredviken från den 12 december fram till annandagen vilket alltså talar för det femte året i rad med övervintring. Sträcktopparna var i år ganska beskedliga med ett högstaantal på 70 individer vilka rastade vid Nolviks kile den 22 april. [OB]

Myrspov *Limosa lapponica*

Höga antal: 12 ex Galterö 11.8 (Roger Eskilsson). 8 ex str S Kråkudden, Hönö 17.8 (Roger Eskilsson).

Återigen en dålig vår vad gäller antalet myrspovar som upptäcktes i området. Endast fem individer observerades från april till juni. Även hösten var svag med ett antal på högst 120 individer där större flockar helt uteblev. [OB]

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica*

Samtliga: 1 1K Torslandaviken 11.8 (Magnus Persson m fl). 1 1K Torslandaviken 21.8 (Juha Autio m fl). 1 1K Fotö 25–26.8 (Thomas Karlsson m fl).

Fynd nummer nio, tio och elva av underarten islandica i Göteborgsområdet. [OB]

Roskarl *Arenaria interpres*

Samtliga: **Vår:** Sammanlagt 7 ex 8.5–5.6. **Höst:** Sammanlagt 10 ex 4.8–7.10.

Ett relativt mediokert år för roskarlen med avseende på både vår- och höststräck. Inga dagssummor på fler än tre individer kunde heller noteras. Förutom en individ på Tistlarna den 2 juni gjordes alla av årets fynd i Göteborgs norra skärgård. [OB]

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Samtliga: **Höst:** Sammanlagt 149 ex 18.6–20.9.

Fram till 2012 var det standard att höstsumman av kustsnäppa låg kring minst 500 individer. Sedan dess har dock antalen sjunkit en del och årets totalantal på 149 individer, där större flockar saknas helt, är rekordlåg för 2000-talet. Inga vinterfynd gjordes i år och för fjärde året i rad uteblev dessutom vårfynd av kustsnäppa. [OB]

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 24.8 (David Armini).

Arten har setts årligen i Göteborgsområdet sedan 2009. Detta var det andra fyndet från Kråkudden. [OB]

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Samtliga: **Höst:** Sammanlagt högst 32 ex 9.7–7.9.

Sett till de senaste tre årens låga antal innebär höstens skörd av spovsnäppor ett steg i rätt riktning även om 32 individer inte är överdrivet imponerande. Snittet under tidigare år har legat kring ett femtiotal individer. De allra flesta fynden är från Galterö och eftersom spovsnäppor setts under en sammanhängande period från slutet av juli till början av augusti kan man misstänka att det i realiteten rör sig om något färre än nämnda 32 individer. [OB]

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Samtliga: **Vår:** Sammanlagt ca 20–30 ex 6–28.5. **Höst:** Sammanlagt ca 22 ex 14.7–23.8. **Höga antal:** 11 ex Torslandaviken 14.5 (Magnus Persson m fl).

Mosnäppor observerades under nästan hela maj i Torslandaviken i år, med som mest elva exemplar. Det är förstås oerhört svårt att sja om det verkliga antalet individer som totalt gästade området under perioden. Ovanstående vårsumma är därför av osäker karaktär och kan möjligtvis vara ännu högre. [OB]

Sandlöpare *Calidris alba*

Samtliga: **Höst:** Sammanlagt ca 40 ex 22.8–7.10. **Höga antal:** 7 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (Daniel Laveson m fl). 8 ex Torrbeskrä 7.10 (Dawid Johansson).

Ett relativt normalt uppträdande av sandlöpare under höststräcket både antalsmässigt och med avseende på lokaler där norra skärgården alltid dominerar fyndbilden överlägset. Ca 40 individer hamnar helt inom variationen där höstantalen under 2000-talet legat mellan 24–102 exemplar med en median som hamnar närmare 50 individer. Avsaknad av vårfynd är standard i området och senast en vårobservation av sandlöpare gjordes var 2007. [OB]

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

Höga antal: 80 ad Galterö 29.7 (Roger Eskilsson). 92 ex str S Kråkudden, Hönö 12.9 (David Armini m fl).

Lite roligare toppnoteringar än de senaste två åren utan att vara imponerande. Många år har bjudit på tresiffriga dagsantal, men långt ifrån alla. Bara två noteringar över 50 individer får ses som lite snålt för ett bra höststräck.

[OB]

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Höga antal: Bolleskären, Hönö: Högsta noteringen under våren var 97 ex 2.4 (Per Björkman). Högsta noteringen under hösten var 50 ex 3.11 (Fredrik Åstrand m fl) och 50 ex 13.11 (Thomas Karlsson). Övriga lokaler: 30 ex Tormunden, Gbg:s södra skärgård 6.1 (Gösta Olofsson). 35 ex Stora och Lilla Dödsjär, Tistlarna 8.1 (Gösta Olofsson). 20 ex Böttö, Gbg:s södra skärgård 17.1 (Ola Wennberg). 20 ex Bråkeskär, Vrångö 10.2 (Jan Mogol). 25 ex Varholmen 10.12 (Carina Nilsson).

Förekomsten av skärnsnäppor i området verkar ligga på helt normala nivåer. Svårtillgängligheten underlättar förstås inte någon säker räkning av antalet individer, men allt talar för att övervintringen i området inte förändrats på något markant sätt.

[OB]

Småsnäppa *Calidris minuta*

Samtliga: Vår: 1 ex Öxnäs 29.5 (Magnus Lundström). 2–3 ex Torslandaviken 8–10.6 (Magnus Persson m fl). Höst: 6–7 ex Galterö under perioden 14.7–12.8.

Vårfynd görs inte varje år vilket gör årets fynd på två olika lokaler till ett gott resultat. Höstsumman på 6–7 individer är sett till 2000-talets resultat helt okej, där antalen många gånger har legat kring ett tiotal per höst.

[OB]

Dvärgbeckasin *Limnocyptes minimus*

Samtliga: Januari–februari: 2 ex Storgärdet, Rådasjöns naturreservat 4–5.1 (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex Gunnestorps mosse 12.1 (Bo Brinkhoff m fl). 4 ex Askimsviken 14.1–20.3 (Uno Unger m fl). 1 ex Prästabäcken, Fässberg 25.2–17.3 (Lars Eric Rahm m fl). Vår: 1 ex Torslandaviken 7.3–11.3 (Bengt Börjesson m fl). 1 ex Prästabäcken, Fässberg 2.4 (Lars Eric Rahm). 1 ex Stora Amundö 2.4 (Jan Mogol). 2 ex Storgärdet, Rådasjöns naturreservat 15.4 (Johannes Löfqvist). Höst: Sammanlagt ca 50 ex 9.9–12.11. December: 1–2 ex Askimsviken 15–30.12 (Uno Unger m fl). Höga antal: 5 ex Rådasjöns naturreservat 10.10 (Martin Oomen). 5 ex Hökälla 15–16.10 (John Thulin).

8–9 vinterindivider är sett till 2000-talens snitt på ca 10 individer ett helt normalt utfall. Det är troligt att de exemplar som sågs i mars vid Prästabäcken och Askimsviken är samma individer som noterats under vinterperioden varför de är klumpade med dessa i sammanställningen. Vårens fem individer får då numera nästan ses som ganska lågt, där det förstås även är möjligt att exemplaret som sågs tidigt i

april vid Prästabäcken är samma individ som tidigare noterats på lokalen. Inga stora flockar under hösten men ett totalantal på ca 50 individer är ett steg i rätt riktning med tanke på ganska låga antal de senaste två åren.

[OB]

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Samtliga: Vår: 1 ex sp Lunnagården, Mölndal 5–6.5 (Silke Klick m fl). 1 ex sp Smedstorps ångar, Björketorp 6–9.5 (Martin Oomen m fl). 2 ex sp Hökälla 7–8.5 (Jan Hellström m fl). 1 ex Bredungen 7.5 (Peter Strandvik). 2 ex Ragnhildsholmen 7.5 (Bodil Nyström). Höst: 1 ex Välen 23.8 (Hans Börjesson). 1 ex Torslandaviken 30.8 (Magnus Persson). 1 ex Välen 27–28.9 (Göran Gustavsson m fl). 1 ex Brudarebacken 3.10 (Roger Eskilsson).

Sju vårexemplar, som är ett ganska fint resultat, samt fyra på hösten ger en relativt normal årsutdelning för Göteborgsområdet. Fyndet den 3 oktober sticker ut som relativt sent även om fynd under de första oktoberdagarna görs emellanåt.

[OB]

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Samtliga: 2 1K Välen 5–7.8 (Hans Börjesson m fl). 1 ex Torslandaviken 5–9.8 (Christer Fält m fl).

Fynd nummer 39 och 40 av smalnäbbad simsnäppa i Göteborgsområdet. Arten har varit en i det närmaste årlig besökare men nu var det faktiskt tre år sedan det senast begav sig. Även då sågs en individ i Torslandaviken som totalt står för mer än hälften av fynden, 21 stycken för att vara exakt.

[OB]

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (David Armini m fl). 2 ex str S Långe tånge, Öckerö 22.9 (Mats Raneström). 1 ex str S Vinga 30.9 (Ulf Lindell m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 2.10 (Johan Thor).

Fem individer är ett antal i överkant av ett normalt uppträdande och observationer varierar förstås mellan åren där förekomsten av bra blåsdagar spelar en betydande roll. Tidsmässigt är fynden inte extremt anmärkningsvärda men relativt tidiga då arten oftast noteras kring slutet av oktober.

[OB]

Obestämd drillsnäppa *Actitis*

Sena fynd: 1 ex Kippholmen, Björlanda 15.12 (Per Björkman m fl).

En drillsnäppa i december höjer ögonbrynen rejält och till råga på allt uppvisade den här individen karaktärer som ledde tankarna åt fläckdrillsnäppa. Tyvärr gjorde avståndet vid observationerna att fågeln aldrig kunde bestämmas med säkerhet.

[OB]

↑
Isländsk rödspov, Fotö, 25 augusti.

Bild: HANS ZACKRISSON

↗
Sandlöpare, Vinga, 12 september.

Bild: STEFAN SVANBERG

→
Roskarl, Kråkudden, 18 augusti.

Bild: STEFAN SVANBERG

↘
Smalnäbbad simsnäppa, Torslandaviken, 7 augusti.

Bild: FREDRIK BOTHÉN

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 13.10 (Staffan Larsson m fl).

Det näst senaste fyndet i Göteborgsområdet, endast slaget av individen på Hyppeln den 21 oktober 2014. 1–2 drillsnäppor sågs i Torslandaviken under oktober fram till och med ovan nämnda datum då en av dem observerades för sista gången. Se även under "Obestämd drillsnäppa" ovan.

[OB]

Rödbena *Tringa totanus*

Häckningar: 3–4 par Galterö (Jon Hessman m fl). 2 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 2 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Stora Amundö (Lars-Erik Norbäck). 2 par Öxnäs (Bo Brinkhoff m fl). 2 par Välen (Hans Börjesson m fl).

Inga bon eller ungar rapporterades i år men ca tolv troliga häckningar noterades. Tillsammans med lägre kriterier landar årets uppskattning på ca 25 par i området. Antalet rödbenehäckningar är svårbedömt och även om årets uppskattning ligger snäppet lägre än genomsnittet på ca 30 par så är det nog inte meningsfullt att dra några växlar kring populationens livskraftighet utifrån detta ännu.

[OB]

MÅSFÅGLAR *Laridae*

FAMILJ

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Höga antal: 686 ex str S Vinga 28.1 (Edvin Klein m fl). 450 ex str S Kråkudden, Hönö 3.11 (Roger Eskilsson m fl). 680 ex str S Kråkudden, Hönö 1.12 (Stefan Svanberg).

Med en högsta dagssumma på 686 exemplar går 2018 tyvärr till historien som ett mycket magert år för den tretåiga måsen i Göteborgs rapportområde. Det är mycket sällsynt att vi under ett helt år inte har en enda toppdag med fyrsiffriga antal på lokaler så som Kråkudden eller Vinga – senast det hände var 2012 då högstanoteringen löd 700 exemplar. Att de högsta noteringarna görs under vintern och senhösten är dock helt typiskt – de bästa dagarna för tretåig mås infaller så gott som alltid mellan oktober och januari.

[EÖ]

Tärnmås *Xema sabini*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 26.9 (David Armini m fl). 1 1K str S Vinga 29.9 (Ulf Lindell m fl). 1 1K str S Vinga 30.9 (Lennart Loved m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 9.10 (Bo Brinkhoff m fl).

Fyra tärnmåsar under hösten, med viss reservation för eventuella dubbelräkningar, är ett ganska bra resultat för en art vars förekomst varierar mycket mellan åren. Uppträdandet varierar framför allt beroende på hur det blåser över havet i september och

oktober – den period då överlägset flest tärnmåsar noteras i området.

[EÖ]

Skrattmås *Chroicocephalus ridibundus*

Häckningar: 2–3 par Hökälla (Uno Unger m fl). Ca 300 par Brureskären, Torslandaviken (Magnus Persson m fl). 42 par Kråkholmen, Hönö (Bengt Karlsson m fl). 40 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Västeräng, Hälso (Thomas Karlsson). 3 par Hälso hamn (Thomas Karlsson). 1 par Röda skären, Askims fjord (Gösta Olofsson). 20 par Lerholmen, Saltholmen (Gösta Olofsson). 150 par Knarrskären, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson).

Totalt ca 559 par på nio lokaler är ett mycket bra resultat – och då saknas dessutom uppgifter från områdets tidigare största koloni i Svarte mosse. Kolonin på Brureskären vid Torslandaviken har de senaste åren vuxit och lokalen har nu övertagit positionen som områdets individrikaste skratmmåskoloni.

[EÖ]

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*

Höga antal: 8 1K str S Kråkudden, Hönö och Vinga 12.9 (David Armini m fl). 8 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (Dawid Johansson m fl).

Månadsfördelning: januari 11 ex, mars 1 ex, maj 5 ex, juni 1 ex, september 30 ex, oktober 6 ex, november 4 ex, december 1 ex.

Ytterligare ett år utan några särskilt bra dvärgmåsdagar och med ett totalantal på 59 exemplar, vilket endast är marginellt högre än förra årets bottennotering på 53 exemplar, blev dvärgmåsåret 2018 tyvärr ännu en besvikelse. 2014 års rekordnotering på 352 sträckande dvärgmåsar den 17 februari känns ganska avlägsen nu efter tre på varandra följande magra år.

[EÖ]

Svarthuvad mås *Ichthyaeetus melanocephalus*

Samtliga: 1 2K str S Kråkudden, Hönö 19.6 (David Armini m fl).

Den 19 juni på Kråkudden gjordes områdets 15:e fynd av svart-huvad mås och arten har nu observerats nio år i rad. Med tanke på att det första fyndet gjordes så sent som 2004 är detta klart anmärkningsvärt. Det stämmer emellertid väl överens med bilden av en art som expanderar i hela södra Sverige och som numera är att betrakta som en fåtalig, men regelbunden, häckfågel i de sydligaste landskapen.

[EÖ]

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

Samtliga: 1 1K str S Kråkudden, Hönö 12.9 (David Armini m fl).

Områdets trettonde, och Hönös fjärde, fynd av kaspisk trut gjordes den 12 september då en ungfågel sträckte förbi på nära håll utanför Kråkuddens vindskydd. Detta var det första säkra fyndet sedan 2015 – trots ökad medvetenhet och uppmärksamhet i skå-

darleden är arten alltså fortfarande mycket fåtalig så här pass långt norrut i landet. [EÖ]

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Samtliga: 2 ex Torslandaviken 26–27.5 (Stefan Svanberg m fl). 1 ex Hårssjön 29.5 (Peter Keil). 1 ex Välen 15.8 (Ulf Sjögren).

Tre fynd av fyra exemplar är ett historiskt sett bra resultat för området, även om vi blivit lite bortskämda med stationära skräntärnor under sommarmånaderna de senaste åren. [EÖ]

Kentsk tärna *Thalasseeus sandvicensis*

Häckningar: 14 par Knarrskären, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). Fynd under häckningstid: 1 par parning Bredviken, Hönö 9.5 (Thomas Karlsson).

Efter att ha lyst med sin frånvaro under föregående år fanns återigen en liten koloni med häckande kentska tärnor i Göteborgs skärgård under 2018. Lokalen – Knarrskären – är ny, vilket speglar det faktum att områdets kentska tärnor sällan återvänder till samma häckningslokal flera år i rad. På Hönö sågs som vanligt ganska stora antal kentska tärnor under sommarmånaderna och möjligen gjordes även häckningsförsök här då ett par sågs parasig vid Bredviken den 9 maj. [EÖ]

Fisktärna *Sterna hirundo*

Sena fynd: Minst 5 ex Torslandaviken 1–6.10 (Bo Brinkhoff m fl).

Minst fem fisktärnor, och ytterligare några obestämda fisk-/silvertärnor, sågs under oktober månad. För mer detaljer se under "Fisk-/silvertärna". [EÖ]

Silvertärna *Sterna paradisaea*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar.

Sena fynd: 1 1K str S Kråkudden, Hönö 5.10 (Martin Oomen m fl). 2 1K Öxnäs 7.10 (Magnus Lundström). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 9.10 (Bo Brinkhoff m fl).

För tredje året i rad står vi utan konstaterade häckningar i rapportområdet. Under åren 2011–2015 häckade ett par på Hönö, men de senaste två åren har observationer under häckningstid helt uteblivit. Totalt fyra silvertärnor sågs under oktober månad vilket är klart fler än genomsnittet. Det var överlag ovanligt gott om sena tärnor – för mer detaljer se under "obestämd fisk-/silvertärna". [EÖ]

Fisk-/silvertärna *Sterna hirundo/paradisaea*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 1–6.10 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Lilla Billingen, Göteborgs hamn 2.10 (Ola Wennberg). 1 ex str SO Brännö 9.10 (Linus Westlund). 1 ex Torslandaviken 21.10 (Leif Bergendal).

Utöver de separat redovisade sena fisk- och silvertärnorna (fem respektive fyra exemplar i oktober månad) sågs fyra obestämda fisk-/silvertärnor i oktober. Totalt 13 fisk-/silvertärnor i oktober är ett ovanligt högt antal – normalt ses högst enstaka tärnor så här sent på året. [EÖ]

Svarttärna *Chlidonias niger*

Samtliga: 1 ad Vrångö 13.5 (Stefan Svanberg). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 14.5 (Roger Eskilsson). 4 ad str S Kråkudden, Hönö 19.6 (David Armini m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 10.8 (Tina Widén m fl). 1 1K str N Saltholmen 10.8 (Olof Armini).

Fem fynd av åtta svarttärnor är ett förhållandevis normalt resultat för Göteborgs rapportområde. Noterbart är att alla årets fynd gjordes på sträcklokaler längs kusten och 2018 är det första året sedan 2014 som inga svarttärnor rastade i Torslandaviken. [EÖ]

LABBAR *Stercorariidae*

FAMILJ

Storlabb *Stercorarius skua*

Höga antal: 83 ex str S Kråkudden, Hönö 12.9 (David Armini m fl). 64 ex str S Vinga 12.9 (Stefan Svanberg m fl). 185 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (David Armini m fl). 145 ex str S Vinga 22.9 (Stefan Svanberg m fl). 60 ex str S Kråkudden, Hönö 26.9 (David Armini m fl).

Månadsfördelning: januari 2 ex, april 1 ex, maj 1 ex, juni 5 ex, juli 3 ex, augusti 64 ex, september 472 ex, oktober 93 ex.

Precis som 2017 var 2018 ett år med mycket höga antal av storlabb längs den göteborgska kusten. Med den sedvanliga reservationen för att det kan förekomma viss dubbelräkning så är 641 storlabbar en fantastiskt bra årstotal. Endast under 2004, då 927 storlabbar räknades in, har ett större antal noterats. Dagssumman på 185 storlabbar vid Kråkudden den 22 september utgör dessutom nytt svenskt rekord, i konkurrens närmast mot de 165 exemplar som sågs drygt en vecka senare i Yttre Kattvik och med god marginal mot det tidigare rekordet på 118 exemplar vid Kråkudden den 21 augusti 2004. [EÖ]

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Samtliga: 2 2K– och 1 ad str S Öckerö–Hönö–Vinga 22.9 (Joakim Cederlund m fl). 1 1K Kråkudden, Hönö 27.9 (Jon Håkansson m fl). 1 3K str S Vinga 9.10 (Kent Kristenson m fl).

Totalt fem bredstjärtade labbar är ett ganska magert resultat för en art vars uppträdande varierar mycket mellan åren. Inga vårfynd gjordes, vilket i och för sig inte är så anmärkningsvärt då den absoluta majoriteten bredstjärtade labbar ses under hösten. [EÖ]

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Höga antal: 8 ex str S Kråkudden, Hönö 22.9 (David Armini m fl). 8 ex str S Kråkudden, Hönö 26.9 (David Armini m fl).

Ett normalt uppträdande under året. Inga observationer tydande på häckning gjordes och de högsta sträckantalen är i paritet med, eller något under, genomsnittet. [EO]

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Samtliga: 2 1K str S Öckerö–Hönö–Vinga 12.9 (Thomas Karlsson m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 15.9 (Fredrik Åstrand m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 20.9 (David Armini m fl). 2 1K str S Kråkudden, Hönö 26.9 (David Armini m fl). 1 1K str N Kråkudden, Hönö 27.9 (Jon Håkansson m fl). 1 1K str S Vinga 30.9 (Peter Spetz m fl).

Totalt åtta fjällabbar, samtliga sträckande ungfåglar i september, är ett helt normalt resultat för området. [EO]

ALKOR *Alcidae*

FAMILJ

Alkekung *Alle alle*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: Sammanlagt 31 ex med som mest 22 ex str S 1.12 (Stefan Svanberg m fl). Övriga lokaler: 1 ex str S Vinga 9.10 (Kent Kristenson m fl). 1 ex str S Långe tånge, Öckerö 3.11 (Daniel Laveson). 2 ex Vinga 10.11 (Göran Andersson m fl).

Antalet alkekungar har varierat kraftigt mellan åren men har uppvisat en vikande trend de senaste åren. Mellan 1984 och 2012 låg medianantalet på ca 350 individer och just 2012 var det senaste året vi fick uppleva ett antal över 1 000, nämligen 1 306 individer. Sedan dess är den högsta årssumman, från 2014, endast 174 individer. Årets 31 individer är då förstås inte direkt uppmuntrade och ett bottenresultat som endast slås av 2016 års 19 individer. [OB]

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Häckningar: 1 par Enskär, Rörel 29.4 (Per Björkman m fl). 2 pulli ringmärktes Fjärskären, Vinga 28.6 (gnm Bengt Karlsson). 2 par Små Lyngskär, Askims fjord 4.7 (Gösta Olofsson). 24 par Tistlarna 4.7 (Gösta Olofsson). 5 par Inre Tistlarna 4.7 (Gösta Olofsson). Höga antal, häckningstid: 20 ex Vasskären, Gbg:s södra skärgård 29.4 (Robert Ennerfelt m fl). 156 ex Tistlarna 6.5 (Gösta Olofsson m fl). 30 ex Inre Tistlarna 19.5 (Gösta Olofsson). 18 ex Aveskären, Vrångö 1.6 (Gösta Olofsson). 19 ex Byrknalten, Gbg:s södra skärgård 1.6 (Gösta Olofsson).

Tobisgrisslans framgång i området är, på grund av otillgängligheten, svår att dra klara slutsatser om. I år noterades ca 33 häckande par vilket är ett hyfsat utfall relativt sett. Detta måste dock ställas i relation till hur noggrant de kända häckplatserna inventerats vilket gör jämförelser mellan åren besvärligt. [OB]

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ad str S 19.6 (David Armini). 1 ex str S 22.9 (David Armini m fl). 1 ex str S 12.11 (Roger Eskilsson). Övriga lokaler: 2 ex str S Vinga 28.1 (Edvin Klein m fl). 1 ex Hyppeln 22.8 (Roger Eskilsson). 1 ad str S Vinga 12.9 (Stefan Svanberg m fl). 1 ex str S Vinga 29.9 (Ulf Lindell). 1 1K Skår, Göteborg 29.9 (Catarina Aleenius Jensen). 1 ex Brevik, Öckerö 24.10 (Thomas Karlsson).

Totalt tio individer är i linje med de antal vi tvingats vänja oss vid de senaste åren. Sedan 2009, då 43 individer noterades, ligger det högsta antalet på endast tolv individer 2012. Ett udda fynd av en utmatad ungfågel gjordes i Skår den 29 september. Fågeln lämnades till Fågelcentralen och släpptes senare efter att den återhämtat sig. [OB]

Sillgrissla/tordmule *Uria aalge/Alca torda*

Höga antal: 580 ex str S Kråkudden, Hönö 31.10 (Jon Håkansson m fl). 670 ex str S 3.11 (Roger Eskilsson m fl).

Antalen gäller sammanslagningar av bestämda och obestämda fåglar. Noteringen den 31 oktober bestod dock till största del av tordmular. Årets högsta dagssumma är av rejält beskedlig typ och det klart sämsta utfallet på länge. Senast vi blev helt utan dagar med fyrsiffriga antal var 2008 då den bästa dagen bjöd på 610 sydsträckande sillmular. [OB]

DUVFÅGLAR *Columbiformes*

ORDNING

DUVOR *Columbidae*

FAMILJ

Skogsduva *Columba oenas*

Häckningar: 1 par Torp (Jan-Åke Noresson m fl). 1 par Ragnhildsholmen (Bo Brinkhoff m fl). 1 par Ekevadsholmen, Angered (Lars Erik Norbäck m fl). Fynd under häckningstid: 1 ex sp Hårssjön 5.4–13.5 (Ove Ferling m fl). 2 ex sp Bokedalen, Jonsered 16.4–14.7 (Lennart Johansson m fl). 1 par Askesby, Sävje 20.4–28.5 (Christer Fält m fl). 1 ex sp Hög, Hisingen 7–19.5 (Tommy Järås). 1 ex Kvillen, Skändla, Hisingen 23.5 (John Thulin). 1 ex Ålsjön 27.5 (Jonas Mattsson m fl). 1 ex Välen 28.5 (Jonas Mattsson m fl) 1 ex sp Västra Hisingen 1.6 (Christer Fält).

Höga antal: 35 ex Öxnäs 23.3 (Staffan Larsson).

Tre troliga häckningar rapporterade av denna svåröverblickade art. Ca nio till elva revir kan noteras utifrån tillgänglig rapportering av lägre häckningskriterier vilket signalerar en relativt normal förekomst för området. [OB]

Ringduva *Columba palumbus*

Höga antal: 5 000 ex str S Slottsskogen 3.10 (Tina Widén m fl). 9 510 ex str S Brudarebacken 3.10 (Roger Eskilsson m fl). 5 200 ex str

**Kaspisk trut, Kråkudden,
12 september.**

Bild: PEDER WINDING

**Pärluggla, Välen,
20 oktober.**

Bild: STIG CARLSSON

**Turturduva, Mölndal,
11 juni.**

Bild: JAN-ERIC LARSSON

S Välen 3.10 (Hans Börjesson). 11 300 ex str S Askimsviken 11.10 (Jan Mogol).

Två tydliga och relativt sett fina toppdagar av sträckande ringduva noterades i år. För andra året i rad kunde ett femsiffrigt antal räknas in, då drygt 11 000 ringduvor sträckte förbi Askimsviken den 11 oktober, något som vi inte varit bortskämda med sedan storhetsdagarna då Smithska udden frekventerades. Även den 3 oktober kommer nära femsiffrigt med 9510 individer från Brudarebacken. [OB]

Turturduva *Streptopelia turtur*

Samtliga: 1 ex Toltorpsdalen, Mölndal 11.6 (Jan-Eric Larsson).

Turturduva ses numera nästintill årligen i Göteborgsområdet, sedan 2010 saknas fynd endast 2012 och 2017. Årets fynd är tidsmässigt typiskt, 20 av fynden har gjorts under perioden 9 maj till 22 juni, och utgör områdets 34:e av arten totalt. [OB]

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Häckningar: 1 par Bosgården, Mölndal (Magnus Rahm m fl). 1 par Bagaregården (Per Undeland). 1 par Kungsladugård (Robert Ennerfelt). 1 par Norgården, Öckerö (Bengt Karlsson). 2 par Horstebacke, Öckerö (Bo Brinkhoff m fl). 1 par Järnbrott (Jan Mogol). 1 ex Kålltorp (Anton Mangsbo). 1 par Mariaplan (Robert Ennerfelt). 2 par Söderlingska parken, Majorna (Johan Svedholm). 1 par Krokslätt, Mölndal (Magnus Rahm). **Fynd under häckningstid:** Observationer från ytterligare ca 37 lokaler i Göteborgs kommun, 11 lokaler i Öckerö kommun, 1 lokal i Härryda kommun samt 4 lokaler i Mölndals kommun.

Höga antal: 32 ex Kungsladugård 10.3 (Stefan Svensson). 60 ex Älvsborgsgatan 4.12 (Martin Oomen m fl).

Ett liknande utfall som 2017 med ca tio säkra eller troliga häckningar rapporterade. Turkduvan förefaller upprätthålla en god och stabil population i Göteborgs rapportområde med, som vanligt, en klar majoritet av fynden från området Kungsladugård-Sjöbergen. [OB]

UGGLEFÅGLAR *Strigiformes*

ORDNING

UGGLOR *Strigidae*

FAMILJ

Berguv *Bubo bubo*

Häckningar: I de sju aktiva revir som har konstaterats i rapportområdet lyckades två par få ut fyra ungar (Peter Strandvik m fl).

Dålig tillgång på gnagare gjorde 2018 till ett magert år både sett till antal aktiva revir och flygga ungar. [SK]

Lappuggla *Strix nebulosa*

Samtliga: 1 ex Kallhed, Björlanda 1.11 (Giedre Jirvell).

Ett fynd av lappuggla vid Kippholmens lekplats rapporterades sent och utgör det sjätte i rapportområdet. Senast en lappuggla sågs i vårt område var 2016, och dessförinnan 2012. Denna glädjande utveckling av mer frekventa fynd ligger helt i linje med ugglans spridning till mer sydliga trakter, både vad gäller omkringströvande fåglar som denna och häckande par i storskogen. [SK]

Sparvuggla *Glauclidium passerinum*

Samtliga: 1 ex sp Höga Svedjan, Björketorp 18.3–2.4 (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex sp Orremossen, Landvetter 2.4 (Margareta Andersson m fl). 1 ex Hög, Rödbo 14.10 (Tommy Järås). 1 ex Välen 15–17.10 (Uno Unger m fl). 1 ex Hisingsparken 28.10–18.12 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Jonsered 30.10–16.12 (Gun Andersson m fl). 1 ex Härlanda tjärn 5.11–9.12 (Leif Jonasson m fl). 1 ex Kvibergs kyrkogård 7.11 (Carina Håkansson). 1 ex Sandsjöbacka naturreservat 8.11 (Jonas Mattsson m fl). 1 ex Göteborgs botaniska trädgård 15.11–3.12 (Martin Kjerrulf m fl). 1 ex Kvibergsfältet 22.12 (Mikael Forsman). 1 ex Fräntorp 25.12 (Leif Jonasson).

Inga konstaterade häckningar och spelande ugglor på två lokaler är inget lysande utfall. De tio höst- och vinterfynden på lika många lokaler är ungefär vad vi brukar få i rapportområdet, men då några av dessa etablerade vinterrevir kunde många skådare glädjas åt fina närobsar på denna lilla tuffing. [SK]

Pärluggla *Aegolius funereus*

Samtliga: 1 ex Välen 20.10 (Stefan Svanberg m fl).

Årets enda fynd av pärluggla gällde inte en omhändertagen skadad fågel som flera gånger under de senaste åren. Istället hittades den i ett träd på Hultåsen i Välen, till stor glädje för de tillströmmande skådarna. Spelande pärluggla har däremot inte hörts i rapportområdet sedan 2010. [SK]

Hornuggla *Asio otus*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 4.1 (Ola Wennberg m fl). 1 ex Bärby, Säve 17.2 (Mats Raneström). 1 ex Torslandaviken 3–5.3 (Magnus Persson m fl). 1 ex Kårholmen 4.3 (Jan Mogol). 1 ex Färjenäsparken 9.3 (Gunnar Valinder). 1 ex Torslandaviken 13.3–5.4 (Ola Wennberg m fl). 1 ex Öxnäs 22.3 (Ulf Persson m fl). 1 ex Säve flygplats 25.3 (Tommy Järås). 1 ex Skändla 23.5 (John Thulin). 1 ex Torslandaviken 8–18.11 (Stefan Svanberg m fl).

De senaste åren har häckning av hornuggla inte varit årlig i vårt område, och inte heller 2018 kunde någon häckning konstateras. 10 fynd av 10 ex är något mer än tidigare år, men totalantalet kan vara både högre och lägre då hornugglor setts sporadiskt under vissa perioder vid Torslandaviken. [SK]

Jorduggla *Asio flammeus*

Häckningar: 1 par Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson).

Övriga fynd: 1 ex Svensby, Säve 13–29.1 (Mathias Theander m fl). 1 ex Torslandaviken 17.2–10.4 (Lars Persson m fl). 1 ex Brudarebacken 8.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Ersdalen, Hönö 13.4–1.5 (Bengt Karlsson m fl). 1 ex Torslandaviken 4–18.5 (Christer Fält m fl). 1 ex Galterö 29.4 (Jon Hessman). 1 ex Landvetters flygplats 28.5 (Henrik Nilsson). 1 ex Nordre älvs fjord 30.5 (Mats Raneström). 1 ex Ragnhildsholmen 5.10 (Tom Ekman). 1 ex Hyppehn 6.10 (Manne Strömbäck). 1 ex Torslandaviken 7.10 (Conny Palm m fl). 2 ex Vrångö 13.10 (Stefan Svanberg). 1 ex Horstedammen, Öckerö 17.10 (Daniel Lave-son). 1 ex Änggårdssjö 31.10 (Johan Ennerfelt). 1 ex Vinga 18.11 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Slottsskogen 18.11 (Tina Widén).

Visserligen har häckning av jorduggla varit misstänkt några gånger genom åren men konstaterade häckningar finns det bara två i rapportområdet, nämligen 1982 och 1973, även dessa i södra skärgården. Vi får alltså gå tillbaka hela 36 år för att hitta den senaste konstaterade häckningen i rapportområdet vilket gör årets häckning med minst 2 flygga ungar smått sensationell och mycket glädjande. Inga ytterligare sommarfynd gjordes. Antalet övriga fynd var tämligen normalt, åtta fynd vardera under vår respektive höst. [SK]

SKÄRRFÅGLAR *Caprimulgiformes*

ORDNING

NATTSKÄRROR *Caprimulgidae*

FAMILJ

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** Sammanlagt ca 60 ex sp på 34 lokaler 4.5–23.7.

Höga antal: 5 ex sp Hörsickan, Mölndal 18.5–2.6 (Evamaria Fern m fl). 4 ex Eskilsby vad, Landvetter 22–27.5 (Margareta Ekedahl Karlström m fl). 5 ex sp Gettryggen, Delsjöområdet 31.5–17.6 (Leif Jonas-son m fl).

60 spelade nattskärrior visar på en stabil population av denna mytomspunna fågel som hör sommarnatten till. Glesbevuxna ljunghedar i Delsjöområdet med Gettryggen och Brudarebacken, Hörsickan i Mölndal samt området kring Landvetter flygplats utgör säkra kort för nattskärrelyssning. [SK]

PRAKTFÅGLAR *Coraciiformes*

ORDNING

KUNGSFISKARE *Alcedinidae*

FAMILJ

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Häckningar: 1 par Jonsäter (Ingemar BE Larsson m fl). **Fynd under häckningstid:** Noterades i Björlanda vid Långholmen (Hans Utterberg).

Övriga fynd: Utanför häckningstid gjordes 8 fynd av 9 ex på ytterligare lokaler.

Det är andra året i rad som en häckning kunde konstateras, vilket är mycket glädjande. Allt tyder på att paret fick ut två kullar med ungar. Antalet övriga fynd är lägre än tidigare år men ändå normalt med avseende på årliga fluktuationer. [SK]

HACKSPETTARTADE FÅGLAR *Piciformes*

ORDNING

HACKSPETTAR *Picidae*

FAMILJ

Göktyta *Jynx torquilla*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1 ex sp Bovik, Björkö 29.4 (Peter Hamrén). 1 ex Hills golfbana, Mölndal 30.4–1.5 (Lars Eric Rahm m fl). 2 ex sp Råhult, Partille 12.5 (Ingvar Björhall). 1 ex sp Sisjöns skjutfält 12.7 (Mats Bjersing).

Inga häckningar kunde konstateras även om tytor observerades på tidigare häcklokaler på Björkö och kring Sisjöns skjutfält och Hills golfbana. Under den ganska koncentrerade period då göktytan anländer gjordes 14 typiska fynd (21 april – 19 maj) på lika många, oftast kustnära, lokaler. Dessa tytor kan ropa intensivt men de stannar bara en kort tid och drar sedan vidare. Sommar och höst gjordes 7 fynd på 7 lokaler. Dessa siffror styrker en uppåtgående trend för beståndet av göktytor i landet, även om de inte väljer vårt rapportområde för häckning, eller så undgår de upptäckt. [SK]

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Häckningar: 1 par Göteborgs botaniska trädgård (Kristofer Holmsten m fl). 1 par Hög, Hisingen (Tommy Järås). 1 par Änggårdssjö (Otto Minas). 1 par Härlanda tjärn (Per Österman). 1 par Skatås (Marie Mattsson). **Troliga häckningar:** 1 par Lunnagården, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Rya skog (Bo Brinkhoff). 1 par Gunnared (Hans Tingman m fl). **Fynd under häckningstid:** Noterad på ytterligare drygt 40 lokaler.

Fem konstaterade häckningar och ytterligare några troliga häckningar ligger lite i underkant jämfört

med tidigare års resultat. Häckningar är inte helt lätta att upptäcka, och eftersom ropande/revirhävande hanar förekom i liknande antal som de senaste åren bedöms populationen som stabil. [SK]

FALKFÅGLAR *Falconiformes*

ORDNING

FALKAR *Falconidae*

FAMILJ

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Häckningar: Göteborgs södra skärgård: 1 par Galterö. 1 par Smögholmen. 1 par Sjumansholmen. 1 par Lökholmen. 1 par Rårholmen. 1 par Saltkälen, Billdals skärgård. 1 par Sockertoppen, Billdals skärgård (samtliga Gösta Olofsson). Övriga Göteborgs kommun: 1 par Volvo Sörred. 1 par Gamla flygfältet, Torslanda. 1 par Gullö norra strand. 1 par Ingebäcks älvstrand. 1 par Volvo Tuve. 1 par Lärjedalens golfbana. 1 par Björnsbo, Bergum. 1 par Trädet, Säve. 1 par Bergums k:a (samtliga Tommy Järås). 1 par Fiskebäck (Gösta Olofsson). 1 par Ardalsberget, Torslandaviken (Johan Svedholm). 1 par Skogedammen (John Thulin). Mölndal: 1 par Fässberg (Lars Eric Rahm). Öckerö: 1 par Rördammen (Thomas Karlsson).

21 noterade häckningar är det bästa resultatet sedan 2009 då 26 häckningar inrapporterades. [PB]

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Samtliga: 1 hona str S Brudarebacken 1.9 (Jan-Åke Noresson m fl). 1 1K rast Galterö 16.9 (Linus Westlund m fl).

Likt förra året gjordes två fynd av aftonfalk, men i motsats till då gjordes dessa i år under hösten. Sedan 2000 har vi haft fynd i princip vartannat år av arten i rapportområdet. Innan dess hade endast två fynd gjorts. [PB]

Stenfalk *Falco columbarius*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 8 ex 4.4–1.5. Höst: Sammanlagt ca 97 ex 23.8–20.10.

Ett något lägre antal stenfalkar än normalt noterades under våren, medan hösten uppvisar antal helt i paritet med fjolåret. Inga fynd sticker heller ut tidsmässigt. [PB]

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 3 ex Härssjön 13.5 (Ove Ferling). 2 ex Sagsjön, Källered 13.5 (Ove Ferling). 1 par Landvetter flygplats 18.5 (Henrik Nilsson). 1 ex Skatte mosse, Björketorp 3.6 (Johannes Löfqvist). 1 ex Solängen, Mölndal 3.6 (Lars Eric Rahm). 1 ex Sävadalen 19.6 (Erik Ahlgren). 1 ad Västra Nedsjön, Hindås 16.7 (Elon Wismén). 1 ex Hultet, Björketorp 22.7 (Elon Wismén). 1 ex Slapperhult, Härryda 22.7 (Elon Wismén).

Sommarfynden fortsätter att vara många och i år

gjordes även observationer av par i lämplig häckningsbiotop, men någon häckning kunde inte konstateras. [PB]

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Häckningar: 1 par Mölndals kommun. 1 par Göteborgs kommun.

Det är glädjande att kunna konstatera att vi fortsätter att ha häckande pilgrimsfalkar i rapportområdet. Och som det ser ut, finns potential till att ytterligare något par skulle kunna häcka framöver, eftersom vi även har ickehäckande falkar som regelbundet ses under häckningstid. [PB]

TÄTTINGAR *Passeriformes*

ORDNING

TÖRNSKATOR *Laniidae*

FAMILJ

Törnskata *Lanius collurio*

Häckningar: 1 par Eskilsby vad, Landvetter (Johan Karlström m fl). 1 par Torslandaviken (Christer Fält). 1 par Björlanda skjutfält (John Fjörtöft Karlén). 1 par Snällemossarna, Landvetters flygplats (Elon Wismén). 1 par Härssjön (Fredrik Andersson). 1 par Partille golfbana (Tobias Meyer). 1 par Göteborgs galoppbana, Björlanda (Hans Uterberg). 1 par Kippholmen, Björlanda (Bo Brinkhoff). 1 par Ängåsfältet, Välen (Hans Börjesson). 1 par Hills golfbana, Mölndal (Lars Eric Rahm). 1 par Sisjöns skjutfält (Magnus Rahm). 1 par Smedstorps ängar, Björketorp (Johannes Löfqvist). 1 par Högen, Hisingen (Tommy Järås).

13 konstaterade häckningar rapporterades i år vilket får betraktas som ett normalt utfall, då ytterligare några revir med lägre kriterier kommer till. [PB]

Varfågel *Lanius excubitor*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt 25–30 ex 1.1–12.4. Höst/vinter: Sammanlagt 30–35 ex 16.9–31.12.

Fullt normala antal både under våren och hösten. Vad man kan tycka är att varfågeln drog norröver relativt tidigt, det är inte ovanligt att några fåglar stannar en bit in i maj men så var tydligt inte fallet i år. [PB]

GYLLINGAR *Oriolidae*

FAMILJ

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Samtliga: 1 ex sj Slottsskogen 16.5 (Tina Widén). 1 ex sj Kobbeshall, Askim 20.5 (Markus Lagerqvist). 1–2 ex Tullare Hög – Rödbomotet, Hisingen 29.5–2.6 (Sofie Jonasson m fl). 1 2K sj Vällsjön, Råda 30.5 (Elon Wismén m fl). 1 2K sj Balltorp, Mölndal 1.6 (Stefan Svanberg m fl).

↖
**Mindre hackspett,
Hårssjön, 12 april.**

Bild: OVE FERLING

↗
**Kungsfiskare, Sävåns
dalgång, 25 augusti.**

Bild: LENNART HANSSON

↙
**Sparvhök och lärkfalk, Hills
golfbana, 15 september.**

Bild: OVE FERLING

↘
**Pilgrimsfalk, Sagsjön,
22 juni.**

Bild: OVE FERLING

Ta-da! Med fem fynd slår vi sommargyllingsrekord i rapportområdet. Så sent som förra året gjordes fyra fynd, så vi har en positiv utveckling av arten. Sommargyllingen får därmed betraktas som en årlig gäst hos oss i Göteborg.

[PB]

KRÅKOR *Corvidae*

FAMILJ

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Troliga häckningar:** 1 par Höga Svedjan, Björketorp 2.4 (Martin Oomen). 1 ex sj Berttjärn 30.7 (Lennart Rönnblad).

Utöver de två möjliga häckningarna finns observationer av 1–2 fåglar vid ytterligare sex lokaler under april–juli i rapportområdet. Det innebär att årets resultat får betraktas som normalt, trots det låga antalet inrapporterade par.

[PB]

Svartkråka *Corvus corone corone*

Samtliga: 1 ex Gullö, Säve 18.4 (Tommy Järås). 1 ex Torslandaviken 26.4 (Magnus Persson). 1 ex Öckerö 5.5 (Bengt Karlsson). 1 ex Hypeln 11.5 (Roger Eskilsson m fl).

Efter några år med stationära svartkråkor får vi nöja oss med endast fyra fynd av svartrockar i rapportområdet. Tidsmässigt är fynden väl samlade under våren och som brukligt sågs alla fåglar i områdets västra delar.

[PB]

Svartkråka × gråkråka *Corvus corone corone* × *cornix*

Häckningar: 1 par Gullö, Säve (Tommy Järås).

Övriga fynd: 1 ex Askimsviken 9.3 (Uno Unger).

Sedan några år har vi ett par med samhäckande svartkråka × gråkråka i Gullöområdet på norra Hisingen och i år sågs en ungfågel vid boet.

[PB]

SKÄGGMESAR *Panuridae*

FAMILJ

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Häckningar: Ca 4–5 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). **Fynd under häckningstid:** 1 ex Sudda, Hönö 6.4 (Bodil Nyström m fl). 1 ex Välen 19.4 (Hans Börjesson). 1 hane Lökholmen, Gbg:s södra skärgård 30.4 (Staffan Sényby). 4 ex Kippholmen 8.8 (Bo Brinkhoff). 1 ex Hökälla 23.8 (John Thulin).

Höga antal: 20 ex Torslandaviken 25.9 (Birger Kaiser). 20 ex Torslandaviken 20.10 (Ulf Lindell).

I vanlig ordning är det Torslandaviken som gäller för häckande skäggmesar samt större antal utanför häckningsperioden. Antalet par är som vanligt besvärligt att fastställa men av häckningsperiodens

observationer att döma bör det röra sig om åtminstone 4–5 par. Observationer gjordes på några andra platser i Göteborgsområdet men utan några häckningskriterier. Rimligtvis förekommer fler häckningar, men de är förstås relativt svårupptäckta.

[OB]

LÄRKOR *Alaudidae*

FAMILJ

Trädläarka *Lullula arborea*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 2 ex (1 ex sj) Änggårdssbergen 5.4 (Martin Oomen). 1 ex sj Hassledalsbergen, Askim 7.4 (Magnus Levin). 1 ex Råberget, Råda 8.4 (Martin Oomen). 1 ex sj Rörö 28.4 (Elis Ölfvingsson). 2 ex sj Balltorps våtmark 30.4 (Jan Tallnäs). 1 ex sj Ersdalen, Hönö 4.5 (Daniel Laveson). 1 ex sj Balltorp, Mölndal 6.5 (Evamaria Ferm).

Trädlärkans kräftgång i området fortsätter. I år gjordes endast sporadiska observationer av sjungande fåglar och inga häckningsindicer noterades. Tyvärr stämmer detta väl överens med senare års trend.

[EO]

Sångläarka *Alauda arvensis*

Sjungande fåglar under häckningstid: Sammanlagt ca 106 ex sj.

Totalt rapporterades 106 sjungande sånglärkor under häckningstid – ett grovt mått på populationens storlek. Resultatet ligger i linje med tidigare år och är glädjande nog något högre än förra årets 96 drilande lärkor som då oroade oss lite efter flera års sjunkande trend.

[EO]

Bergläarka *Eremophila alpestris*

Samtliga: 7 ex Torslandaviken 1.1–14.4 (Stig Carlsson m fl). 1 ex Öxnäs 20.1 (Mia Wallin m fl). 25 ex Torslandaviken 10.10–31.12 (Ingegerd Bratt m fl). 1 ex str O Lökholmen, Gbg:s södra skärgård 12.10 (Staffan Sényby).

Ett uppträdande snarlikt vad vi vant oss vid under senare år, det vill säga med en övervintrande flock vid Torslandaviken under början och slutet av året samt ett par ströobservationer på andra lokaler. Vinterflocken vid Torslandaviken innehöll under oktober–december som mest 25 exemplar vilket utgör nytt antalsrekord för rapportområdet.

[EO]

SVALOR *Hirundinidae*

FAMILJ

Backsvala *Riparia riparia*

Häckningar: Minst 1 par Hultet, Björketorp (Elon Wismén m fl). Ca 25 par Torslandaviken (Magnus Rahm m fl). Ca 50 par Vikans stenbrott (Peter Strandvik). Ca 20 par Hökälla (John Thulin m fl). Minst 90 par Angeredsverken (Håkan Thorstensson). 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Björn Dellming m fl). Ca 10 par Bråta, Råda (Johan

Svedholm m fl). Minst 10 par Rya damm, Härryda (Elon Wismén). Minst 35 par Skällared, Landvetter (Martin Oomen m fl).

En sammanräkning av ovan redovisade häckningar ger oss 242 häckande backsvalpar i Göteborgsområdet. Det stämmer ganska väl överens med tidigare års resultat, men det ska poängteras att antalsuppskattningarna från flera av lokalerna är osäkra. Det tycks i alla fall stå klart att kolonin i Angeredsverken, efter några års minskning, nu åter har ökat och det är nu områdets största koloni. [EO]

Ladusvala *Hirundo rustica*

Sena fynd: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 3.11 (Fredrik Åstrand m fl). 1 ex Majorna–Stigbergstorget 10–15.11 (Adam Bergqvist).

Två novembersvalor i området hör sannerligen inte till vanligheterna, de flesta ladusvalorna försvinner från våra trakter innan mitten av oktober. Fågeln som sågs vid Stigbergstorget den 13 och 15 november, och dessförinnan i Majorna den 10 november, var snubblande nära att överta fenologirekordet från den rekordsena ladusvala som sågs den 16 november 2016 i Torslanda. [EO]

STJÄRTMESAR *Aegithalidae*

FAMILJ

Kontinental stjärtmes *Aegithalos caudatus europaeus*

Samtliga: 1 ex Brudarebackens fågelmatning 20.1 (Ingemar BE Larsson m fl).

Stjärtmes av underarten *europaeus* har förutom observationerna 2017 inte noterats sedan 2004 i Göteborgsområdet. [OB]

LÖVSÅNGARE *Phylloscopidae*

FAMILJ

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Sena fynd: 2 ex Torslandaviken 7.10 (Fredrik Bothén m fl). 1 ex Riskulla, Mölndal 18.10 (David Armini).

Det är numera helt normalt med enstaka lövsångare i början av oktober, men Mölndalsfyndet är mycket sent. [JS]

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Vinter: 1 ex Lappesand, Hönö 13.1 (Thomas Karlsson).

Som vanligt ett enstaka vinterfynd av vår, näst svarthättan, hårdigaste sångare. Vinterfynd görs så gott som årligen, men ofta blir det inte fler än ett eller två per år. [JS]

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis*

Samtliga: 1 ex Ganlet, Önnared 17.10 (Stefan Svanberg). 3 ex Vinga 18.11 (Roger Eskilsson m fl).

Tionde och elfte fynden i rapportområdet och under senhösten, som brukligt är. Det kanske kan betraktas som en aning uppfriskande att den totala Torslandaviksdominans som rått bland fynden tidigare, åtta fynd härrör härifrån, luckras upp en aning i och med årets fynd. [JS]

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Samtliga: 1 ex Jennyhill, Partille 19–22.9 (Bodil Nyström m fl). 1 ex Utbyfältet 19.9 (Patrik Larsson). 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 24.9 (Björn Zachrisson m fl). 1 ex Hisingsparken 30.9 (Bo Brinkhoff). 1 ex Torslandaviken 7.10 (Ola Wennberg m fl). 1 ex Slottsskogen 7.10 (Tina Widén m fl). 1 ex Sandvik, Torslanda 7.10 (Christer Fält). 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 12.10 (Björn Zachrisson). 1 ex Ganlet, Önnared 17–18.10 (Stefan Svanberg m fl). 1 ex Ersdalen, Hönö 17.10 (Mats Raneström m fl).

Om någon runt millennieskiftet med myndig stämma deklarerat att: om 10–20 år kommer tajgasångaren (eller tajgasångaren som vederbörande sannolikt hade sagt eftersom detta var artens namn i den gråa forntid detta scenario utspelar sig) att så gott som årligen ses i tvåsiffriga antal, ja då hade nog ögonbryn höjts, skrattsalvor ekat och tvångströjer förberetts. Men nu är det just detta som har hänt, arten är numera ett frekvent inslag under höststräcket och årets tio exemplar kan nog betraktas som relativt normalt. Tidsspannet för observationerna definierar ganska väl den period som arten brukar ses hos oss. [JS]

Bergtajgasångare *Phylloscopus humei*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 17–18.11 (Christer Fält m fl).

Bergtajgasångaren har länge varit en het kandidat till "Next stop – Göteborg", och nu var äntligen tiden inne! Förstafynd för rapportområdet således, och en art som även nationellt är sällsynt och likt andra östliga vagranter har en utpräglat östlig fyndbild i landet. Tidpunkten är typisk, arten dyker upp senare hos oss än tajgasångaren och de svenska fyndens tyngdpunkt ligger i oktober–november. [JS]

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

Samtliga: 1 ex sj Slingan, Hönö 30.5 (Daniel Laveson).

Återigen ett mycket typiskt fynd av lundsångare, såväl sett till datum som lokal. Arten dyker hos oss oftast upp runt månadsskiftet maj/juni, och påfallande ofta i skärgården. Fyndet är det tjugioandra i rapportområdet. [JS]

Bergtajga-/tajgasångare *Phylloscopus humei/inornatus*

Samtliga: 1 ex Bovik, Björkö 25.10 (Peter Hamrén).

Fågeln sågs inte tillräckligt väl för att utesluta berg-tajgasångare, vilket såhär sent på säsongen skulle kunna tänkas vara en möjlighet. [JS]

RÖRSÅNGARE *Acrocephalidae*

FAMILJ

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Samtliga: 1 ex sj Torslandaviken 2–19.6 (Christer Fält m fl). 1 ex sj Rörö 27.6 (Bo Brinkhoff m fl).

Inklusive årets fynd föreligger nu elva fynd av detta diskreta men skönsjungande östliga russin i natt-sångarkakan. Juni är högsåsong för arten, extrem-datum för arten i rapportområdet är 23 maj och 1 juli, bortsett från när ett par häckade i Björlanda 2007 och sågs på platsen fram till den 10 augusti. [JS]

Härmsångare *Hippolais icterina*

Tidiga fynd: 1 ex sj Torslandaviken 5–6.5 (Christer Fält m fl).

Ett mycket tidigt fynd som utgör tangerat fenologi-rekord – tidigare rekord gäller en fågel i Slottssko-gen den 5 maj 2004. Arten är mycket punktlig och brukar dyka upp bara några dagar senare (median-datum för 2000-talet är 8 maj), men även små avvikelser är alltså mycket sällsynta. [JS]

GRÄSFÅGLAR *Locustellidae*

FAMILJ

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

Fynd under häckningstid: Sammanlagt ca 19 sjungande fåglar 4.5–13.7.

Återigen ett riktigt bottenår för gräshoppsångaren, och det verkar som att vi numera får vänja oss vid siffror av den här magnituden. Under 00-talet låg beståndet på runt 40–50 revir med rekordnotering-en 54 sjungande fåglar 2009. [JS]

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Komplettering: 1 ex sj Lexby, Björlanda 13–16.6 2015 (John Fjörtoft Karlsten).

I och med denna komplettering höjs årssumman 2015 till 2 fåglar och totalsumman i rapportområ-det till 16 fynd. [JS]

SYLVIOR *Sylvidae*

FAMILJ

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Sena fynd: 1 ex Arendalsudden 17–18.10 (Tina Widén m fl).

Ett rejält sent fynd, även om det finns ett par no- vemberfynd i rapportområdet tidigare. Arten läm- nar oss vanligen under september. [JS]

Ärtsångare *Sylvia curruca*

Tidiga fynd: 1 ex Utbyfältet 17.4 (Roger Eskilsson). 1 ex Torslandavi- ken 17.4 (Ola Wennberg).

Tangerat fenologirekord – ärtsångaren anlände tidi- gare än normalt till hela Sverige 2018. Likt andra tropikflyttare handlar det inte om några stora avvi- kelser – mediandatum för rapportområdet under 2000-talet är 23 april. [JS]

KUNGSFÅGLAR *Regulidae*

FAMILJ

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Samtliga: 1 hane Hyppeln 5.4 (Roger Eskilsson). 1 ex Gröneviken, Björkö 5.4 (Kristoffer Lager). 1 ex Rya skog 6.4 (Mathias Theander). 1 hane sj Ångås, Göteborg 13.4 (David Armini). 1 ex sj Ånggårdsber- gen, Mölndal 15.4–11.5 (Per-Anders Svensson m fl). 1 ex sj Styrö 15–16.4 (Andy Hultberg). 1 ex Brännö 21.4 (Linus Westlund). 1 ex sj Safjället, Mölndal 4.5 (Bengt Ottosson). 1 ex sj Delsjöområdet 19.5–24.6 (John Thulin m fl). 1 ex Majorna 7.10 (Anne-Catherine Ernehall). 1 ex Partille golfbana 12.10 (Tobias Meyer). 1 ex Ryd, Björkö 12.10 (Peter Hamrén). 1 ex Skår, Göteborg 14.10 (Johan Ander).

Ånå ett rekord för arten på 13 fynd; det tidigare var 9 fynd 2016. Det är nog ingen vågad gissning att även detta rekord kommer att slås inom några år – arten uppvisar en fenomenal ökningstakt i södra Sverige och vi får nog räkna med att den redan häckar regelbundet i rapportområdet även om den nog i många fall undgår upptäckt då den ofta väljer att bosätta sig i mycket trivial skog som sällan be- söks av ornitologer. [JS]

STARAR *Sturnidae*

FAMILJ

Rosenstare *Pastor roseus*

Samtliga: 1 1KVälen 22.10 (Göran Gustavsson m fl).

Det är sjätte året i rad som det görs fynd av rosen- stare i rapportområdet. Välen, liksom Torslandavi- ken och Galterö är pålitliga lokaler för arten. Detta var det tredje Välenfyndet av rosenstare och det se- naste tidsmässigt. De övriga två daterar till den 1 september 2016 och den 18 september 2002. [PB]

↖
**Berglärka, Torslandaviken,
18 december.**

Bild: LENNART HANSSON

↗
**Bergtajgasångare, Torslanda-
viken, 18 november.**

Bild: MAGNUS PERSSON

↙
**Brandkronad kungsfågel,
Brännö, 21 april.**

Bild: LINUS WESTLUND

↘
**Busksångare, Torslandaviken,
3 juni**

Bild: BJÖRN DELLMING

Stare *Sturnus vulgaris*

Höga antal: 4 000 ex Torslandaviken 9.10 (John Thulin). 3 500 ex Torslandaviken 18.8 (Christer Fält).

Frånsett en notering om 10 000 rastade starar från Lagmansholmen den 22 april 1961 är detta de högsta antal som rapporterats i Göteborgs rapportområde. [PB]

TRASTAR *Turdidae*

FAMILJ

Ringtrast *Turdus torquatus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt ca 222 ex 7.4–11.5. Höga antal: 20 ex Brudarebacken 18.4 (Jan-Åke Noresson m fl). **Höst:** 1 honfärgad Torslandaviken 6.10 (Christer Fält). 1 hane Änggårdssbergen 11.10 (Johan Ennerfelt). 1 1K Brudarebacken 11.10 (Jan-Åke Noresson m fl). 2 1K honor Gula udden, Styrsö 16.10 (Andy Hultberg). 5 ex Torslandaviken 19.10 (Martin H Horny). 2 ex Brudarebacken 19–20.10 (Jan-Åke Noresson m fl). 1 honfärgad Ersdalsviken, Hönö 21.10 (Magnus Rahm m fl).

Förra året skrev vi om ringtrastens ökning i rapportområdet under senare år och som för att accentuera detta slog 2018 till med ett brutalt värrekord för arten. 222 ex är fruktansvärt många ringtrastar och det tidigare rekordet, en närmast mytisk siffra som vi mellan skål och vägg omtalat som ”det oslagbara”, på 170 vårfynd 1988 får nu se sig pulveriserat. Om man däremot väger in skådaraktiviteten i Göteborgsområdet 2018 jämfört med 30 år tidigare så är det förstas inte omöjligt, och kanske till och med troligt, att det reella antalet faktiskt var högre 1988. Hursomhelst, ett riktigt fint rekord, och på detta tillkommer en höstsumma som inte heller skäms för sig – även om det är en bit kvar till rekordet på 17 ex 2014. [JS]

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Fynd under häckningstid: 1 ex sj Yxsjön, Råda 12.6 (Mats Eriksson). 1 ex sj Delsjönäset 23.6 (Jan Krantz). 1 ex sj Snällemossarna, Landvetters flygplats 2.7 (Elon Wismén).

Höga antal: 1 010 ex str S Askimsviken 7.10 (Jan Mogol).

Vinter: Januari–februari: Ca 90 ex. December: Ca 61 ex.

Som vanligt ett fåtal fynd som tyder på häckning från rapportområdets östra delar. Arten har en nordlig/östlig tyngdpunkt i Sverige, och sydväst-gränsen för dess häckningsområde tycks precis tangera vårt rapportområde. Antalet från Askimsviken är mycket högt, även om det har en bit kvar till rekordet på 2 680 ex sydsträckande vid Smithska udden i oktober 2004. Arten är i huvudsak nattsträckare, men under lämpliga förhållanden tycks sträcket kunna fortgå med hög intensitet en bit in på dagen. Vintersummorna är rejält höga både i ja-

nuari–februari och i december, men arten är känd för att fluktuera i sitt vinteruppträdande. [JS]

Taltrast *Turdus philomelos*

Vinter: 1 ex Stora Amundö 25.2 (Anton Kvarnbäck m fl).

Endast ett vinterfynd är ovanligt lite, vi får gå tillbaka till 2013 för att hitta en lika mager utdelning. Med tanke på tidpunkten kanske detta snarast ska betraktas som en tidigt anländande vårflyttare. [JS]

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinter: 1 ex Djupedsång, Mölnlycke 20.1 (Clas Hermansson). 1 ex Torslandaviken 11.12 (Ola Wennberg m fl).

Arten är knappt årlig under vintermånaderna, och årets resultat får ses som en normal utdelning. [JS]

FLUGSNAPPARE *Muscicapidae*

FAMILJ

Blåhake *Luscinia svecica*

Samtliga: 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 20.8 (Björn Zachrisson m fl). 1 ex Välen 1.9 (Silke Klick). 1 ex Hyppeln 2.9 (Roger Eskilsson m fl).

Endast tre blåhakar gör 2018 till det sämsta året för arten sedan 1999, då fynd helt uteblev. Detta kan jämföras med förra årets mer normala utdelning på nio vårfynd och fyra höstfynd. Att inga vårfynd gjordes är än mer anmärkningsvärt, arten är normalt betydligt talrikare under vår- än under höststräcket hos oss. Sannolikt påverkas våra fåtaliga förbisträckande blåhakar menligt av rådande väderläge under sträckperioden. [JS]

Näktergal *Luscinia luscinia*

Fynd under häckningstid: Ca 76 sjungande individer 30.4–1.7.

Lustigt nog exakt samma summa som förra året, men vad som kanske inte är lika lustigt är att näktergalen fortfarande är betydligt fåtaligare än för några år sedan. 43 av fåglarna har rapporterats från Hisingen, 18 från Norra skärgården och 12 från Södra skärgården. Däremot föreligger inga fynd från de andra, mer eller mindre pålitliga kärnområdena (Välen–Stora ån, Sävåån och Lärjeån). Så sent som 2013 satt inte mindre än 12 näktergalar i Välen – Stora ån, så det är en påtaglig minskning som har inträffat. Minskningen är svår att förklara – de biotoper som arten brukar gilla i området, det vill säga igenväxningsmarker med buskar och sly, råder ingen brist på. [JS]

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*

Sena fynd: 1 honfärgad Slottsskogen 29.10 (Robert Ennerfelt).

Ett extremt sent fynd av en art som normalt lämnar oss under augusti och september. För Göteborgsområdet innebär det ett fenologirekord med åtta dagar, där det tidigare rekordet är från den 21 oktober 2012. Detta var dessutom det senaste fyndet av svartvit flugsnappare i hela landet 2018 och faktum är att det bara finns en handfull senare fynd historiskt sett. [OB]

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Samtliga: 2 ex Kättilsröd, Hisingarparken 12–26.5 (Staffan Larsson m fl). 1 ex sj Hult Åsen naturreservat 14.5 (Rickard Holmskog). 1 ex sj Bokedalen, Jonsered 15–18.5 (Ingvar Björhall). 1–2 ex sj Härlanda tjärn, 19–27.5 (John Thulin m fl). 1 hane sj Slottsskogen 25.5 (Tina Widén m fl). 1 ex sj Brännö 28.5 (Lars Hellman). 1 2K hane sj Hönö kyrkogård 29.5 (Roger Eskilsson m fl). 1 2K hane sj Änggårdsskogen, Mölndal 31.5–6.6 (Lars Eric Rahm m fl).

Mindre flugsnappare har varit årlig i området sedan 2006 och antalet fynd har blivit fler under senare år. Årets resultat på åtta fynd av minst nio individer är gott och slås endast av 2013 års tolv fynd. [OB]

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Häckningar: 1 par Fässberg, Mölndal (Björn Sjöstrand m fl). 1 par Preem raffinaderi, Hisingen (Johan Svedholm). **Troliga häckningar:** 1 par Skansen Lejonet (Roger Eskilsson m fl). 1 par Landvetters flygplats (Henrik Nilsson m fl). 1 par Skarvikshamnen, Hisingen (Stefan Svanberg). **Fynd under häckningstid:** 1 ex sj Carlanderska sjukhuset 8.5 (Mats Eriksson). 1 ad hane Kville bangård, Hisingen 31.5 (Annika Müllern-Aspegren). 1 ex sj Bråta, Råda 3.6 (Johannes Löfqvist). 1 ex Parken, Öckerö 10.6 (Dawid Johansson). 1 ad hane Norgården, Öckerö 24.6 (Thomas Karlsson).

Vår: Sammanlagt 8 ex 7.4–27.4.

Höst: Sammanlagt 3 ex 5.9–19.10.

Vinter: 1 ex Galterö 15.12 (Jonas Bergman Laurila).

Den häckande populationen verkar vara förhållandevis stabil på en låg nivå, i alla fall jämfört med fornstora dagar på 1980-talet då den inte var ovanlig i hamnområdena på Hisingen. Både vår- och höstsummorna är låga, men Galteröfågeln är första vinterfyndet sedan 2015. [JS]

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 22.10 (Ola Wennberg).

Då och då händer det att rödstjärter, som normalt lämnar oss under september, dröjer sig kvar en bra bit in i oktober men det hör inte till vanligheterna. [JS]

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*

Samtliga: 1 hane Bredviken, Hönö 21.3 (Ingegerd Bratt). 1 hane Stora Amundö 31.3 (Bo Brinkhoff m fl). 1 par Välen 5–10.4 (Stefan Svanberg m fl). 1 hona Rörö 8.4 (Anders Johansson). 1 hane Torslandaviken 12.4 (Tom Smedberg m fl). 1 hane Jordfallsbron, Hisingen 27.4 (Bodil Nyström). 1 hane Sagered, Källered 1–2.5 (Bengt Hallberg m fl). 1 hane Bredungen, Hisingen 24.5 (Björn Folkstedt).

Till skillnad från 2017 konstaterades eller misstänktes inga häckningar i år, men arten uppträdde ändå talrikt med åtta fynd. De senaste åren har enstaka höstfynd gjorts, men de uteblev helt i år. Vårfynden fördelar sig normalt i tid, och artens sentida ökning visar inga tendenser att avmattas. [JS]

Amur-/vitgumpad buskskvätta *Saxicola stejnegeri/maurus*

Samtliga: 1 honfärgad Torslandaviken 25.9–7.10 (Ola Wennberg m fl).

Detta var rapportområdets femte fynd av det art-/underartkomplex som tidigare kallats vitgumpad buskskvätta. Detta komplex är något av ett taxonomiskt moras och sista ordet är med säkerhet inte sagt om hur artavgränsningarna egentligen ska se ut, om det nu någonsin blir det. Det senaste budet är att samtliga svenska fynd som tidigare förts till nominatunderarten *maurus* nu förs till artparet *stejnegeri/maurus* (amurbuskskvätta/vitgumpad buskskvätta) och därmed blir obestämda till art i väntan på att Raritetskommittén gör en grundlig genomgång av samtliga fynd. I övrigt har vi även ett majfynd av underarten *hemprichii* – vilket därmed nu är vårt enda fynd av vitgumpad buskskvätta! [JS]

STRÖMSTARAR *Cinclidae*

FAMILJ

Strömstare *Cinclus cinclus*

Häckningar: 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Ingemar BE Larsson m fl). **Troliga häckningar:** 1 par Grevedämnet, Mölndal (Bengt Hallberg m fl). 1 par Mölndalsån, Mölnlycke (Christer Fält m fl). 1 par Grönhult, Hindås (Andreas Svensson m fl). **Fynd under häckningstid:** Fynd finns från Mölndalsån, Landvetter (Kristian Thisted), Finngösaravinen, Partille (Ingemar BE Larsson) samt Övre Kåbacken, Partille (Ingvar Björhall).

I vanlig ordning har häckningar och troliga häckningar noterats i Sävåns och Mölndalsån, däremot har för första gången sedan 2013 inga strömstarar noterats under häckningstid i Lärjeån. Sannolikt är detta resultatet av bristande bevakning och/eller rapportering, och det skadar inte att kolla lite extra efter Lärjeåströmstararna kommande säsonger! [JS]

ÄRLOR *Motacillidae*

FAMILJ

Gulärla *Motacilla flava*

Häckningar: 5–10 par Torslandaviken (Christer Fält m fl). 1 par Breddungen (Per Undeland m fl). 1 par Stora Oxhagen (Peter Keil m fl). **Fynd under häckningstid:** 1 par Öxnäs 5.5–29.7 (Magnus Lundström m fl). 1 ex sj Lilla Oxhagen 8–25.5 (Tommy Järås). Ytterligare ca 5 par Eriksdal – Stora Oxhagen 17.5–19.6 (Lars Gerre m fl). 1 par Kvillen, Skändla 23.5 (John Thulin).

Områdets häckande gulärlor återfinns huvudsakligen i två områden på Hisingen, dels kring Torslandaviken och dels i rapportområdets allra nordligaste delar – på strandängarna i området kring Eriksdal där Göta och Nordre älv möts. Populationens storlek ligger sannolikt relativt konstant på drygt tio par. [EO]

Forsärla *Motacilla cinerea*

Häckningar: 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Lars Persson m fl). 1 par Axlemossen, Änggårdssbergen (Andreas Svensson m fl). **Fynd under häckningstid:** Rapporter som tyder på att häckningar eller häckningsförsök kan ha genomförts föreligger från ytterligare minst 16 lokaler.

Vinter: Januari–februari: 2 ex Sävåns mynning 1.1–28.2 (Ingemar BE Larsson m fl). Minst 1 ex Sävåns dalgång, Jonsered – Partille – Brodalen 2.1–24.2 (Peter Strandvik m fl). 1 ex Slottsskogen 5.1–18.2 (Stig Fredriksson m fl). 1 ex Österhög 18.1 (Tommy Järås). 1 ex Mölnålsån, Almedal 30.1 (Daniel Laveson). 1 ex Prästabäcken, Fässberg 5.2 (Ove Ferling). 1 ex Grevedämnet, Mölndal 9–15.2 (Ove Ferling m fl). 1 ex Mariaplan, Kungsladugård 17.2 (Stefan Svensson). 1 ex Lunnagården, Mölndal 18.2 (Ove Ferling). **December:** 1 ex Kvillebäcken 5.12 (Håkan Aronsson). 1 ex Kåhögskfältet 7.12 (Ingemar BE Larsson). 1 ex Gamlestaden 9.12 (Roger Eskilsson). 2 ex Sävåns mynning 24–30.12 (Silke Klick m fl). 1 ex Nya Varvet 27.12 (Jan Hellström). 1 ex Gärdsås 27.12 (Peter Hamrén).

Endast två konstaterade häckningar är färre än genomsnittet, men antalet lokaler med stationära forsärlor under häckningstid tyder ändå på en stabil förekomst. Vinterobservationerna var fler än normalt, såväl under början som slutet av året. [EO]

Sädesärla *Motacilla alba*

Vinter: Januari–februari: 1 ex Gårda 1–17.1 (Anton Mangsbo m fl). 1 ex Gullbergskajen, Göteborgs hamn 25.2 (Per Thylén). **December:** 1 ex Partille 11–19.12 (Martin Johansson m fl).

Övervintrande sädesärlor tycks bli allt vanligare i området. Precis som förra året sågs flera individer såväl under januari–februari som december månad. [EO]

Engelsk sädesärla *Motacilla alba yarrellii*

Samtliga: 1 hane str NO Torslandaviken 13.3 (Ola Wennberg). 1 hane Majorna 28.4–16.5 (Stig Fredriksson m fl).

Två fynd, båda under våren, speglar ett normalt uppträdande i området. Fågeln i Majorna sågs sjunga och vållade en del diskussion kring ålder och eventuellt hybridinslag. Vår bedömning är dock att fågeln inte avviker nämnvärt från vad som kan förväntas av en engelsk sädesärla varför den publiceras som en sådan, åtminstone tills vidare. [EO]

Större piplärka *Anthus richardi*

Samtliga: 1 ex Askimsviken 17.11 (Hans Börjesson). 1 ex str V Torslandaviken 17.11 (Christer Fält m fl).

Områdets 34–35:e fynd gjordes sent på året – långt in i november. Störst chans att stöta på en större piplärka i Göteborg har man annars från slutet av september till mitten av oktober. Inte desto mindre var fynden glädjande, speciellt med tanke på att observationer helt saknats under 2016–2017. [EO]

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Samtliga: Vår: Inga fynd. **Höst:** 1 ex Torslandaviken 2.9 (Magnus Persson). 1 ex Hässlavägen, Hönö 2.9 (Thomas Karlsson). 2 ex Galterö 7.9 (Per Österman). 1 ex Fotö 8.9 (Thomas Karlsson). 1 ex str S Örgryte 10.9 (Ulf Persson). 1 1K Torslandaviken 10.9 (Christer Fält). 1 ex str S Brudarebacken 15.9 (Roger Eskilsson m fl). 1 1KVälen 15.9 (Silke Klick m fl). 1 ex Torslandaviken 16.9 (Ola Wennberg m fl). 1 ex str S Smedstorps ängar 16.9 (Johannes Löfqvist). 1 ex str O Hällsvik, Torslanda 16.9 (Niklas Aronsson). 1 ex Brudarebacken 18.9 (Roger Eskilsson m fl). **Månadsfördelning:** september 13 ex.

September är den rödstrupiga piplärkans månad i södra Sverige. Det är då den stora majoriteten passerar våra trakter på väg mot sina övervintringsområden i Afrika och Mellersta Östern. Många är görs enstaka fynd också i augusti och/eller oktober, men 2018 samlade sig alla fynd under sträcktoppen mellan den 2 och den 18 september. Särskilt många fynd blev det dock inte – totalt 13 rödstrupar är ett resultat klart under medel och för första gången sedan 2012 saknas vårfynd helt. [EO]

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*

Samtliga: 1 ex Galterö 30.12 (Jon Hessman m fl).

Det var snubblande nära att 2018 blev det första året sedan 2000 utan vattenpiplärkor i området. Dagen innan nyårsafton upptäcktes dock ovan redovisade fågel på Galterö – en på senare tid relativt pålitlig lokal för arten. Att endast enstaka vattenpiplärkor ses i rapportområdet är tyvärr någonting vi har fått vänja oss vid de senaste åren och årssummorna från det tidiga 00-talet, med till exempel 15 exemplar noterade 2004, känns avlägsna. [EO]

↖
Amur-/vitgumpad buskskvätta,
Torslandaviken, 7 oktober.

Bild: MIKAEL NILSSON

↗
Svarthuvad sparv, Brännö,
1 juni.

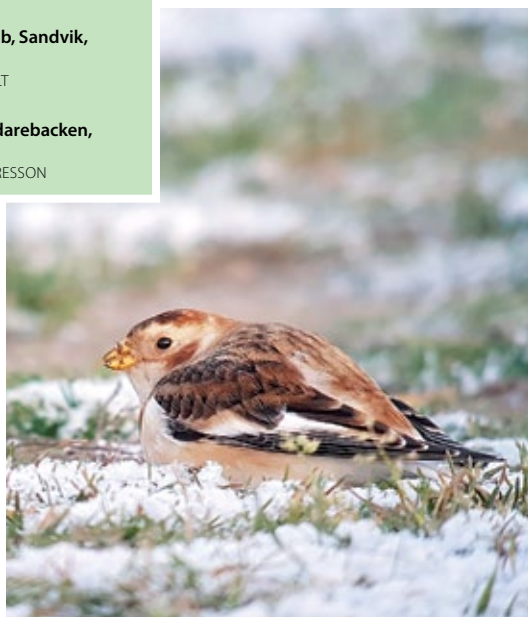
Bild: LINUS WESTLUND

✓
Större korsnäbb, Sandvik,
9 november.

Bild: CHRISTER FÄLT

↘
Snösparv, Brudarebacken,
24 november.

Bild: JAN-ÅKE NORESSON

FINKAR *Fringillidae*

FAMILJ

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*

Höga antal: 40 ex Mölnlycke fabriker 5.3 (Christer Fält). 25 ex Högen, Källered 13.12 (Ove Ferling m fl).

Stenknäck är en av de mest ökande arterna i landet.

[SK]

Rosenfink *Carpodacus erythrurus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** Utmed Göta älv mellan Angeredsbron och Jordfallsbron noterades ca 10 sjungande hanar 15.5–4.7, samt 1 ex vid Orrekulla skans under samma period.

Övriga fynd: Vår: 2 ex Brottkärr 21.5 (Jan Wahlberg). 1 ex sj Välen 9.6 (Berndt Andersson). 1 ex sj Fässberg, Mölndal 9.6 (Lars Eric Rahm). Höst: 1 ex str S Ganlet, Önnered 2.9 (Stefan Svanberg).

I likhet med tidigare år koncentreras fynd av sjungande rosenfink till en period från mitten av maj till mitten/slutet av juni, och till en sträcka på en knapp mil längs Göta älv, från Orrekulla skans i söder till Jordfallsbron i norr. Ströfynden av rastande fåglar på övriga lokaler var något färre än vanligt.

[SK]

Hämpling *Linaria cannabina*

Vinter: 1 ex Fässberg, Mölndal 6.2 (Uno Unger).

Vinterfynd av hämpling är anmärkningsvärda, och vid det här laget är Fässbergsområdet ett ganska hett tips då detta är fjärde vinterfyndet i området på 16 år. Tidigare vinterfynd gjordes 2002, 2006 och 2016, samt en övervintring som skedde vid Sudda på Hönö 2015.

[SK]

Gråsiska *Acanthis flammea*

Höga antal: 150 ex Smithska udden 3–13.1 (Karl-Olof Johansson m fl). 100 ex Kärralund 6.1 (Linus Westlund). 80 ex Utbyfältet 6.1 (Magnus Kinell). 130 ex Bällskär, Hisingen 21.1 (Per Lundgren m fl). 100 ex Torrekulla, Källered 25.1 (Ove Ferling).

Efter fjolårets höstinvasion är det inte förvånande att gråsiskan blev 1:a på vinterfågelräkning på många håll i Västergötland, och 3:a i landet. Några stora vinterflockar noterades som en efterdyning på denna invasion, den största på 150 ex på Karl-Olof Johanssons matning vid Smithska udden.

[SK]

Snösiska *Acanthis flammea exilipes*

Samtliga: 1 ex Torslanda golfbana 1–2.1 (Stig Carlsson m fl). 2 ex Torslandaviken 16–22.11 (Ola Wennberg m fl). 2 ex Torslanda golfbana 6–28.12 (Ola Wennberg m fl).

3 fynd av 5 ex är ett helt normalt antal snösiskor, med en liten risk för dubbelräkning av fåglarna som sågs i november–december. Som vanligt görs fyn-

den under vintermånaderna då snösiskor sällskapar med sina gråare artfränder som oftast uppträder i stora flockar vid Torslandaviken. Snösiskan räknas sedan 2017 som en underart till gråsiskan, men uppträdandet kommer även i fortsättningen att redovisas separat.

[SK]

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar.

Övriga fynd: Vår: Sammanlagt 7 fynd av 23 ex på 7 lokaler. Höst: Sammanlagt 21 fynd av 109 ex på 18 lokaler. **Höga antal:** 15 ex Sijöns skjutfält 13–15.10 (Magnus Rahm m fl).

Fynd under häckningstid uteblev helt, det var 2009 som häckning senast konstaterades i rapportområdet. Under hösten tyckte en ovanligt hög andel av korsnäbbarna vara av den större arten, även om svårigheten i att skilja arterna åt gör det svårt att dra några klara slutsatser. Möjligen var det en liten invasion som pågick i skymundan. Antalet är något lägre än 2017, men inom ramen för det normala.

[SK]

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Samtliga: 3 ex Änggårdssbergen 7–18.1 (Jan Mogol m fl).

Året går inte till historien för något större antal bändelkorsnäbbar. Efter några år med ett mer invasionsartat uppträdande, särskilt 2011 då vi hade den största invasionen någonsin i Göteborg, är detta fjärde året i rad med ett lågt antal fynd. Även 2004–2007 fick vi nöja oss med inga eller några enstaka bändelkorsnäbbar, men 2008 tog det fart igen och det blev då en invasionsrörelse. Vem vet när denna nomadiserande art drar till våra trakter nästa gång?

[SK]

Steglits *Carduelis carduelis*

Häckningar: 1 par Kobbeshall, Askim (Markus Lagerqvist). Minst 2 par Preem raffinaderi, Hisingen (Johan Svedholm). 1 par Västra Gärdet, Hönö (gnm Bengt Karlsson). 1 par Hökälla (John Thulin). Minst 3 par Torslandaviken (Ola Wennberg). 1 par Fridhemsviken, Rådasjöns naturreservat (Johannes Löfqvist). **Fynd under häckningstid:** Noterades från ett stort antal lokaler.

Höga antal: En stor flock på upp till 120 ex vid Torslandaviken 11.8–23.9 (Stig Carlsson m fl).

Steglitsens uppgående trend bekräftas även i år då antalet konstaterade häckningar nästan fördubblades jämfört med fjolårets rekord. För bara några år sedan noterades bara enstaka häckningar. Det stora antalet fynd under häckningstid på lokaler som är lämpliga för häckning antyder dessutom att antalet häckande par kan vara betydligt högre, så det ser mycket positivt ut för steglitsen.

[SK]

Gulhämpling *Serinus serinus*

Samtliga: 1 ex str Kråkudden 9.5 (Stefan Svanberg m fl).

Ett fynd av gulhämpling för andra året i rad ger förhoppningar om att vi får se denna lilla fink mer regelbundet framöver då den expanderar norrut. Än så länge är den inte årlig i vårt rapportområde. En sträckande fågel på våren utgör ett typiskt fynd. [SK]

FÄLTSPARVAR *Emberizidae*

FAMILJ

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 4.5 (Christer Fält).

Ett enda fynd av ortolansparv under dess snäva sträcktid på våren är ett nedslående resultat. En kombination av illegal jakt och ett förändrat jordbrukslandskap gör det svårt för denna sparv att behålla en livskraftig population i landet, och vi får dessvärre vänta oss allt färre fynd av förbisträckande eller rastande sparvar i vårt område. [SK]

Svarthuvad sparv *Emberiza melanocephala*

Samtliga: 1 hane Brännö 1.6 (Linus Westlund).

Fågeln upptäcktes på locklätet och fotograferades på morgonen, men först efter arbetsdagens slut gick upptäckaren igenom bilderna och kunde konstatera att det var en svarthuvad sparv han hade plåtat! Fyndet är det första i Göteborgs rapportområde och det 42:a i Sverige. [SK]

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*

Vinter: Januari–februari: 5 ex Öxnäs (Conny Palm m fl). Upp till 3 ex Välen (Conny Palm m fl). 1 ex Sudda, Hönö 8.1 (Bengt Karlsson). Minst 3 ex Torslandaviken (Per Lundgren m fl). 1 ex Ragnhildsholmen (Stefan Holmberg). 1 ex Askimsviken (Uno Unger m fl). **December:** Upp till 3 ex Torslandaviken (Roger Eskilsson m fl).

Ett år med ovanligt lågt antal vinterfynd då mest enstaka fåglar sågs vid varje tillfälle, även på klassiska övervintringsområden som Torslandaviken och Välen. Ett undantag utgör ett område vid Öxnäs, där ett flertal sävsparvar sällskapade med gulsparvar under januari–februari. [SK]

Lappsparv *Calcarius lapponicus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 6 ex 19.3–9.4. Höst: Sammanlagt 12 ex 15.9–28.10.

Låga antal som dock är i paritet med de senaste årens nedåtgående trend för lappsparven i hela landet. [SK]

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

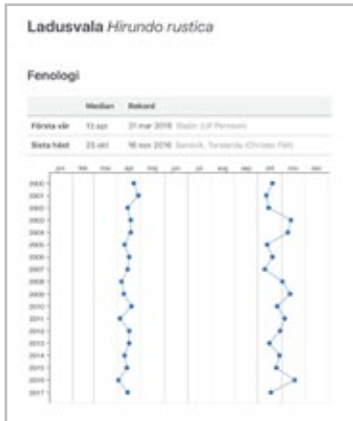
Höga antal: 14 ex Lunnagården 16.3 (Lars Eric Rahm). 16 ex Torslandaviken 17.11 (Per Lundgren m fl).

Inga stora vinterflockar av snösparv har noterats de senaste åren, och även årets flockar är tämligen små i jämförelse med de 75 ex som noterades på Brudarebacken den 16 november 2011, och det högsta antal som setts i rapportområdet, de ca 200 ex som sågs vid Stora Amundö den 26 december 2004. [SK]

Fenologi

På vår hemsida rrk.gof.nu hittar du fler fenologiverktyg! Använd våra guider för vad som är på gång aktuell tiodagarsperiod direkt i mobilen när du är ute, eller djupdyk i en arts fenologimönster sedan år 2000 i våra detaljerade artpresentationer!

1-10 april

Plattfiskar som blir avlinda i ett större antal nu

- Grenadengro (25.3)
- Sutherland (25.3)
- Fiskgum (27.3)
- Rodbena (27.3)
- Skogsmågg (28.3)
- Brun kalfök (29.3)
- Kantak lama (31.3)

Flyttlagar som bör dyka upp nu med de första exemplaren

- Smeekvilt (2.4)
- Målsida utvärdering
- Svart riddaljer (3.4)
- Kattbåt (4.4)
- Ringväst (4.4)
- Skedlär (4.4)
- Prutiga (6.4)
- Åta (6.4)
- Myrsvov (8.4)
- Fälskna (10.4)

Flyttbåtar som i ekstremfall kan dyke opp na

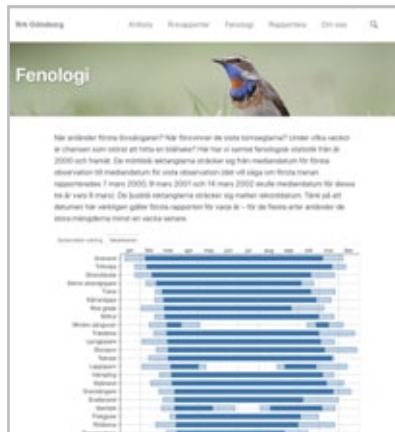
- Bruchene (14, 24, 4)
- Drillsäppe (5, 4, 18, 4)
- Gåkytt (18, 4, 24, 4)
- Svartsläppe (16, 4, 27, 4)
- Småfåckig samphöna (16, 4, 4, 4)
- Gårda (7, 4, 22, 4)
- Beckensta (19, 4, 18, 4)
- Småspov (19, 4, 22, 4)
- Långsläppe (30, 4, 16, 4)
- Långspösk (30, 4, 17, 4)
- Rödskäp (30, 4, 18, 4)

Þyðlingar vers síða exemplar hér tilgreina má

- **Minuta săptămânii (4.4)**
- **Schimburi (4.4)**

Flyttlagar som i extremfall kan dröja sig kvar till nu

- **Stoffwechselstörungen** (Tb 4, 17, 21)

Viktigt att komma ihåg om datumen!

Tänk på att de fynd som redovisas i tabellerna gäller det *absolut första* (eller sista) fyndet av arten under perioden. För en ankommande vårflyttare som lövsångare betyder alltså det angivna datumet bara att årets *allra första* lövsångare rapporterats det datumet. Samma sak gäller även fenologirekorden och mediandatumen i tabellerna, så mediandatumet för en art anger alltså det datum då periodens *absolut första* (eller sista) fynd i genomsnitt har noterats sedan år 2000. För lövsångare på våren innebär det att de stora massorna oftast inte anländer förrän någon vecka senare än så. Med detta i bakhuvudet kan man ha stor nytta av fenologistatistiken i fält.

Teckenförklaring

- Fynd saknas
- * Entydigt första-/sistadatum saknas
- ±XX Normalt eller nära normalt datum
 (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Tidigt/sent datum
 (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Mycket tidigt/sent datum
 (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- Röd text* Nytt eller tangerat fenologirekord (skillnad från gamla rekordet anges inom parentes)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
	1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Mindre sångsvan	+12	26.3 Flera lokaler	+3	7.4 Flera lokaler
Vår	14.3	14.2-15 Kvidbergsfältet (Mikael Forsman)	4.4	2.5-00 Torslandaviken (Björn Dellming)
Mindre sångsvan	±0	27.10 Brudarebacken (Jonas B Laurila)	+9	25.11 Hålsö (Thomas Karlsson)
Höst	27.10	13.10-09 Rörö (Björn Dellming)	16.11	7.12-02 Fotö (Conny Palm)
Spetsbergsgås	+1	27.9 Flera lokaler	-10	29.4 Öxnäs (Magnus Lundström)
Höst-Vår	26.9	29.8-15 Fridhemsberget (Johannes Löfqvist)	9.5	30.5-16 Björkö (Peter Hamrén)
Gravand	-10	28.1 Flera lokaler	+10	17.11 Kråkudden (Hans Zachrisson)
Vår-Höst	7.2	8.1-02 Askimsviken (Märta Haagen)	7.11	7.12-07 Kråkudden (Per Björkman)
Årta	+1	8.4 Torslandaviken (Magnus Persson m fl)	-1	29.8 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Vår-Höst	7.4	16.3-17 Nolviks kile, Björlanda (Tommy Johansson)	30.8	23.9-16 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Skedand	±0	5.4 Torslandaviken (Lennart Andersson)	-3	25.10 Torslandaviken (Kent Andersson)
Vår-Höst	5.4	13.3-02 Hökålla (Peter Strandvik)	28.10	24.11-08 Slottskogen (Magnus Eriksson)
Alfågel	-7	22.9 Kråkudden (Musse Björklund)	±0	24.5 Kråkudden (Jon Håkansson)
Höst-Vår	29.9	5.9-12 Kråkudden (Rikard Henricsson)	24.5	24.6-08 Kråkudden (Martin Oomen)
Salskrake	+12	29.10 Välen (Göran Gustavsson)	±0	21.4 Torslandaviken (Leif Bergendal m fl)
Höst-Vår	17.10	1.10-17 Nordreälvstranden, Öxnäs David Klingberg)	21.4	12.5-11 Torslandaviken (Stefan Svanberg m fl)
Grållra	+4	12.9 Kråkudden (David Armini m fl)	-42	2.10 Kråkudden (Jon Håkansson m fl)
Höst	8.9	28.7-07 Kråkudden (Adam Engström Svanberg)	13.11	31.12-16 Kråkudden (Roger Eskilsson)
Mindre lira	±0	3.6 Kråkudden (David Armini)	±0	30.9 Kråkudden (Per Björkman m fl)
Vår-Höst	3.6	17.4-10 Kråkudden (Mikael Molin m fl)	30.9	3.11-10 Kråkudden (Uno Unger m fl)
Klykstjärtad stormsva	-15	12.9 Kråkudden (David Armini m fl)	-37	23.9 Kråkudden (Bjarne Hallman)
Höst	27.9	9.9-00 Kråkudden (Magnus Unger)	30.10	29.12-11 Långe tånge, Öckerö (Albin Thorsson m fl)
Bivräk	-1	10.5 Välen (Stefan Svanberg)	-2	22.9 Högsbo ind.omr. (Jimmy Grahn)
Vår-Höst	11.5	3.5-01 Sisjöns ind.omr. (Kristoffer Nilsson)	24.9	12.10-06 Brännholmsviken, Styrö (Martin Fransson)
Röd glada	-36	2.2 Hjälvik, Öckerö (Anders Lindroos)	+35	28.10 Flera lokaler
Vår-Höst	9.3	Tangerat fenologirekord	23.9	8.11-17 Ersdalen, Hönö (Daniel Laveson)
Brun kärrhök	-5	23.3 Bärby, Säve (Fredrik Hede)	+17	25.10 Gullö, Säve (Lars Gustafsson)
Vår-Höst	28.3	10.3-10 Tulebosjön (Bengt Hallberg)	8.10	30.11-16 Säve (Nils Abrahamsson)
Blå kärrhök	-10	13.8 Pixbo, Råda (Lars-Olof Sandberg)	-17	2.5 Åleviken, Björlanda (Stig Johansson)
Höst-Vår	23.8	17.7-12 Kråkudden (Osborne Lindberg m fl)	19.5	12.6-11 Lärjedns dalgång (Hans-Erik Hermansson)
Fjällvråk	+10	30.9 Öxnäs, Säve (Magnus Lundström)	+1	30.4 Torslandaviken (Uno Unger)
Vår-Höst	20.9	14.8-15 Angered (David Klingberg)	29.4	13.5-12 Askim (Jan Mogol)
Fiskgjuse	+72	7.6 Torslandaviken (Per Lundgren m fl)	+16	19.10 Härryda (Johannes Löfqvist)
Vår-Höst	27.3	18.3-09 Ånggårdssjö (Kristoffer Nilsson)	3.10	30.10-04 Brudarebacken (Christer Fält)
Stenfalk	+9	4.4 Berglärkan, Gbg (Göran Gustavsson)	-20	1.5 Hyppehn (Roger Eskilsson m fl)
Vår	26.3	5.3-11 Kråkudden (Per Johan Ulfendahl)	21.5	25.6-15 Smedstörps ångar (Kristian Thisted)
Stenfalk	+6	23.8 Smithska Udden (K-O Johansson)	-14	20.10 Flera lokaler
Höst	17.8	3.8-13 Bolleskären, Hönö (Eva-Maria Ferm m fl)	3.11	25.11-08 Donsö (Gösta Olofsson)
Lärkfalk	-5	22.4 Ekdala, Mölndal (Fredrik Andersson)	+11	13.10 Hisingsparken (Christer Fält)
Vår-Höst	27.4	18.4-17 Härresjön (Jan-Åke Noresson m fl)	2.10	14.10-07 Slottskogen (Adam Engström Svanberg)
Småfläckig sumphöna	-	-	-	-
Vår-Höst	4.5	6.4-17 Svankällan (gnm Fredrik Åstrand)	25.7	10.9-12 Välen (Thomas Karlsson m fl)
Kornknarr	-5	13.5 Trollered (Jon Håkansson)	-	-
Vår-Höst	18.5	4.5-07 Ragnhildsholmen (Tina Widén)	15.9	11.11-02 Brudarebacken (Leif Jonasson)
Trana	+7	13.3 Öxnäs (Bo Brinkhoff m fl)	+37	25.11 Sävåns mynning (Roger Eskilsson)
Vår-Höst	6.3	23.2-14 Flera lokaler	19.10	Tangerat fenologirekord
Strandskata	-	*	-	*
Vår-Höst	18.2	23.1-05 Grötö (Bengt Karlsson)	19.10	24.11-04 Galterö (Per Björkman)
Mindre strandpipare	+5	7.4 Välen (Tina Widén m fl)	-25	29.7 Torslandaviken (Jan Hellström m fl)
Vår-Höst	2.4	22.3-14 Torslandaviken (Christer Fält)	23.8	8.10-10 Välkommen (Magnus Persson)
Större strandpipare	+12	9.3 Galterö (Lars Hellman)	-5	29.9 Askimsviken (Jan Mogol)
Vår-Höst	26.2	9.2-02 Kråkudden (Uno Unger)	4.10	23.10-04 Galterö (Lars Hellman)
Ljungpipare	-4	10.3 Sjumansholmen (Jan Mogol)	-18	16.10 Välen (Hans Börjesson)
Vår-Höst	14.3	3.2-02 Arendalsudden (Björn Dellming)	3.11	24.11-03 Torslandaviken (Erik Edvardsson)
Kustpipare	±0	7.5 Kråkudden (Jon Håkansson)	±0	20.10 Galterö (Johan Ennerfelt m fl)
Vår-Höst	7.5	27.3-16 Kråkudden (Roger Eskilsson)	20.10	1.12-01 Galterö (Christer Fält)
Tofsvipa	+5	17.2 Välen (Jan-Åke Noresson m fl)	±0	23.11 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl)
Vår-Höst	12.2	23.1-06 Flera lokaler	23.11	11.12-05 Flera lokaler

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Kustsnäppa Vår–Höst	–	–	–27 17.10	20.9 Flera lokaler 6.12-07 Bolleskären, Hönö (Roger Eskilsson m fl)
Sandlöpare Vår	–	–	–	–
Sandlöpare Höst	+11 30.7	10.8 Kråkudden (Johan Thor m fl) 19.7-15 Vargö (Jan Mogol)	+9 28.9	7.10 Torrbeskär (Dawid Johansson) 2.11-08 Tistlarna (Gösta Olofsson)
Småsnäppa Vår	+0 29.5	29.5 Öxnäs (Magnus Lundström) 11.5-14 Stora Kärrsvik, Öckerö (Bengt Karlsson)	+11 30.5	10.6 Torslandaviken (Stefan Svanberg m fl) 17.6-15 Galterö (Lars Hellman)
Småsnäppa Höst	–12 26.7	14.7 Galterö (Jan Mogol) <i>Tangerat fenologirekord</i>	–32 13.9	12.8 Galterö (Jan Mogol) 8.10-07 Galterö (Lars Hellman)
Mosnäppa Vår–Höst	–1 7.5	6.5 Tistlarna (Tommy Järås m fl) 1.5-12 Torslandaviken (Christer Fält m fl)	+0 23.8	23.8 Galterö (Lars Hellman) 4.9-05 Välen (Stefan Andersson)
Spovsnäppa Höst	–2 11.7	9.7 Öckerö (Daniel Laveson m fl) 2.7-15 Torslandaviken (Magnus Persson m fl)	+0 7.9	7.9 Galterö (Per Österman) 25.9-01 Galterö (Magnus Unger)
Skärsnäppa Höst–Vår	–4 26.9	22.9 Kråkudden (Magnus Persson m fl) 12.8-12 Bolleskären (Rolf Nyback)	+16 14.5	30.5 Flera lokaler 31.5-13 Bolleskären, Hönö (Per Björkman m fl)
Kärrsnäppa Vår–Höst	+5 8.3	13.3 Bredviken, Hönö (Lennart Bogren) 22.2-17 Kråkudden (Uno Unger m fl)	+3 28.10	31.10 Kråkudden (Jon Håkansson) 19.11-06 Stora Amundö (Mikael Forsman)
Brushane Vår–Höst	+4 25.4	29.4 Torslandaviken (Stefan Malm) 1.4-17 Öxnäs (Stefan Svanberg)	+0 29.9	29.9 Välen (Hans Börjesson) 20.10-09 Välen (Birger Kaiser m fl)
Dvärgbeckasin Höst–Vår	–9 18.9	9.9 Torslandaviken (Magnus Persson m fl) 29.8-16 Hökålla (John Thulin)	–17 2.5	15.4 Rådasjön (Johannes Löfqvist) 15.5-13 Lagmansholmen (Kåre Ström)
Dubbelbeckasin Vår	+0 5.5	5.5 Lunnagården, Mölndal (Silke Klick) 1.5-12 Lunnagården (Lars-Eric Rahm m fl)	–3 11.5	8.5 Hökålla (Mats Raneström m fl) 22.5-03 Ragnhildsholmen (Ola Sandberg)
Dubbelbeckasin Höst	–1 24.8	23.8 Välen (Hans Börjesson) 1.8-13 Galterö (John Thulin)	+9 24.9	3.10 Brudarebacken (Roger Eskilsson) 4.10-12 Välen (Göran Gustavsson m fl)
Myrspov Vår–Höst	–7 9.4	2.4 Bredviken, Hönö (Hans Zachrisson) 8.3-03 Rörö (David Lundgren)	+15 7.10	22.10 Galterö (Lars Hellman) 6.11-13 Välen (Ingemar BE Larsson)
Småspov Vår–Höst	–5 21.4	16.4 Torslandaviken (Magnus Persson) 9.4-11 Torslandaviken (Magnus Persson)	+15 28.8	12.9 Kråkudden (Ragnar Gustafsson m fl) 21.9-08 Rörö (Magnus Unger)
Storspov Höst	–1 14.3	13.3 Bredviken, Hönö (Lennart Bogren) 25.2-00 Galterö (Lars Hellman)	+14 13.11	27.11 Bredviken, Hönö (Thomas Karlsson) 28.12-06 Kråkudden (Lars Carlbrand)
Svartsnäppa Vår–Höst	+4 27.4	1.5 Torslandaviken (Christer Fält) 6.4-12 Hökålla (John Thulin)	+5 18.9	23.9 Torslandaviken (Magnus Persson) 20.10-09 Amundövik, Askim (Jan Krantz)
Rödbena Vår–Höst	+1 27.3	28.3 Haga kile (Ulf Persson) 2.4-07 Hönö (Torgny Nordin)	+0 30.9	30.9 Vinga (Fredrik Åstrand m fl) 24.11-01 Galterö (Magnus Unger)
Gluttsnäppa Vår–Höst	+2 19.4	21.4 Torslandaviken (Mia Wallin m fl) 11.4-12 Bredviken, Hönö (Ola Wennberg)	–7 29.10	22.10 Välen (Hans Börjesson m fl) 9.12-01 Styrö (Martin Fransson)
Skogssnäppa Vår–Höst	–2 27.3	25.3 Lunnagården, Mölndal (Silke Klick) 12.3-17 Smedstorps ångar (Elon Wismén m fl)	–1 9.9	8.9 Flera lokaler 15.10-02 Torslandaviken (Carl Jyker)
Grönbena Vår–Höst	+2 25.4	27.4 Öxnäs (Peter Strandvik m fl) 16.4-16 Härssjön (Lars-Olof Sandberg m fl)	–7 8.9	1.9 Torslandaviken (Ulf Lindell) 27.9-06 Välen (Uno Unger)
Drillsnäppa Vår–Höst	+1 18.4	19.4 Landvettersjön (Fredrik Andersson) 24.3-12 Välen (Martin Johansson m fl)	+20 23.9	13.10 Torslandaviken (Staffan Larsson m fl) 21.10-14 Hyppeln (Peter Hamrén)
Roskarl Vår–Höst	+5 3.5	8.5 Kråkudden (Jon Håkansson) 23.4-03 Stora Amundö (Pär Lydmark)	+4 3.10	7.10 Rörö (Anders Lindroos) 10.11-01 Kråkudden (Magnus Unger)
Bredstjärtad labb Vår	–	–	–	–
Bredstjärtad labb Höst	+9 13.9	30.4-05 Kråkudden (Stefan Svanberg m fl) 22.9 Flera lokaler 31.7-13 Kråkudden (Lars Eric Rahm m fl)	–37 15.11	4.6-06 Kråkudden (Johannes Löfqvist) 9.10 Vinga (Kent Kristenson m fl) 29.12-11 Flera lokaler
Kustlabb Vår–Höst	+13 5.4	18.4 Flera lokaler 1.3-17 Kråkudden (Bo Brinkhoff m fl)	–22 31.10	9.10 Vinga (Kent Kristenson m fl) 8.12-16 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)
Fjällabb Vår	–	–	–	–
Fjällabb Höst	+15 28.8	17.5-15 Kråkudden (Magnus Unger m fl) 12.9 Flera lokaler 5.8-17 Kråkudden (Magnus Rahm m fl)	+0 30.9	3.6-06 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl) 30.9 Vinga (Peter Spetz m fl) 2.12-09 Eklanda (Uno Unger m fl)
Dvärgmå Höst–Vår	+36 7.8	12.9 Flera lokaler 9.7-07 Torslandaviken (Sven Ångermark m fl)	+22 23.5	14.6 Torslandaviken (Ola Wennberg) <i>Nytt fenologirekord (+1)</i>

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Silltrut Vår–Höst	±0 10.3	10.3 Flera lokaler 22.2-14 Öckerö (Bengt Karlsson)	–5 30.10	25.10 Kråkudden (Martin H. Horny) 23.11-12 Fiskhamnen (Peter Strandvik)
Kentsk tärna Vår–Höst	+0 31.3	31.3 Bredviken, Hönö (Daniel Laveson) 11.3-12 Galterö (Peter Keil)	+8 30.9	8.10 Kråkudden (Johan Forssell m fl) 8.12-16 Kråkudden (Per Gustavsson m fl)
Fisktärna Vår–Höst	–5 10.4	5.4 Fotö (Thomas Karlsson) 2.4-17 Öckerö (Roger Eskilsson m fl)	±0 6.10	6.10 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 9.11-14 Donsöhuved, Donsö (Martin Fransson)
Silvertärna Vår–Höst	+2 22.4	24.4 Kråkudden (Roger Eskilsson) 12.4-05 Nordre älvs fjord (Johan Svedholm)	+1 8.10	9.10 Kråkudden (Bo Brinkhoff m fl) 3.11-07 Kråkudden (Magnus Unger)
Gök Vår–Höst	–4 3.5	29.4 Stora Amundö (Lars Lundmark) 23.4-11 Brudarebacken (Victor Bergh Alvergren)	+25 12.9	7.10 Brudarebacken (Mikael Forsman m fl) <i>Nytt fenologirekord (+5)</i>
Nattskärna Vår–Höst	–6 10.5	4.5 Flera lokaler 29.4-06 Nordfjäll, Näset (Uno Unger)	–31 27.8	27.7 5 om Landvettersjön (Åke Karlsson) 5.10-10 Torslandaviken (Magnus Persson)
Tornseglare Vår–Höst	–3 7.5	4.5 Torslandaviken (Magnus Persson) 28.4-06 Torslandaviken (Karl-Olof Johansson)	+17 19.9	6.10 Välen (Hans Börjesson m fl) 13.11-08 Berglärkan, Göteborg (Ingegerd Nyberg)
Göktyta Vår–Höst	–3 24.4	21.4 Välen (Hans Börjesson) 6.4-07 Härssjön (Michael Nilsson)	–3 5.9	2.9 Hyppeln (Roger Eskilsson m fl) 2.10-05 Torslandaviken (Magnus Unger)
Trädlärka Vår–Höst	+8 13.3	21.3 Öxnäs (Ola Wennberg) 21.2-15 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	–14 30.10	16.10 Flera lokaler 25.12-14 Vargö (Jan Mogol)
Berglärka Höst–Vår	–3 13.10	10.10 Torslandaviken (Ingegerd Bratt m fl) 1.10-17 Brudarebacken (Conny Palm m fl)	–4 18.4	14.4 Torslandaviken (Leif Bergendal) 4.5-03 Röro (Magnus Unger)
Backsvala Vår–Höst	–2 15.4	13.4 Torslandaviken (Magnus Persson) 9.4-16 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl)	–2 22.9	20.9 Öxnäs (Tom Ekman) 27.9-15 Vrångö (Stefan Svanberg m fl)
Ladusvala Vår–Höst	–5 13.4	8.4 Flera lokaler 31.3-16 Sisjön (Ulf Persson)	+21 25.10	15.11 Stigbergstorget (Andreas Holm) 16.11-16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)
Hussvala Vår–Höst	–1 18.4	17.4 Torslandaviken (Ola Wennberg) 11.4-09 Torslandaviken (Hans Petersson)	–5 27.9	22.9 Hönö (Ragnar Lagerkvist m fl) 17.10-04 Skintebo, Askim (Mikael Forsman)
Trädpiplärka Vår–Höst	–2 16.4	14.4 Flera lokaler 10.4-09 Delsjöområdet (Magnus Unger)	+7 8.10	15.10 Smedstorps ängar (Stefan Persson) 2.11-03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Rödstrupig piplärka Vår	– 10.5	– 3.5-10 Galterö (Lars Hellman)	– 12.5	– 26.5-13 Hönö (Christer Fält)
Rödstrupig piplärka Höst	+1 1.9	2.9 Flera lokaler 25.8-13 Galterö (Lars Hellman)	–13 1.10	18.9 Brudarebacken (Roger Eskilsson m fl) 9.10-06 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Vattenpiplärka Höst–Vår	+55 5.11	30.12 Galterö (Jon Hessman m fl) 22.10-04 Ersdalen, Hönö (Christer Fält)	– 17.3	– 10.4-06 Röro (Martin Alexandersson m fl)
Gulärka Vår–Höst	±0 22.4	22.4 Torslandaviken (Uno Unger) 7.4-10 Torslandaviken (Ola Bäckman)	±0 27.9	27.9 Flera lokaler 12.10-02 Röro (Magnus Unger)
Sidensvans Höst–Vår	–3 7.10	4.10 Härssjön (Lars-Olof Sandberg) 20.9-05 Kungssten (Kristoffer Nilsson)	–18 27.4	9.4 Tolered (Jörgen Arvidsson) 7.5-02 Botaniska trädgården (Berndt Lindberg)
Näktergal Vår–Höst	–2 2.5	30.4 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 27.4-14 Torslandaviken (Mia Wallin m fl)	+5 14.8	19.8 Torslandaviken (Ola Wennberg) 12.9-10 Högsbo (Kristoffer Nilsson)
Blåhake Vår	– 8.5	* 30.4-12 Flera lokaler	– 22.5	* 30.5-04 Ersdalsviken, Hönö (Magnus Unger)
Blåhake Höst	–12 1.9	20.8 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson m fl) 14.8-11 Brudarebacken (Kirsi Oksman Ljungqvist)	–14 16.9	2.9 Hyppeln (Roger Eskilsson m fl) 20.10-00 Lagmansholmen (Martin Oomen)
Svart rödstjärt Vår–Höst	+4 3.4	7.4 Flera lokaler 23.3-17 Brudarebacken (Jon Håkansson m fl)	–24 12.11	19.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 8.12-03 Röro (Magnus Unger)
Rödstjärt Vår–Höst	–1 17.4	16.4 Skintebo (Magnus Levin) 10.4-16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	+16 6.10	22.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 6.11-17 Välen (Eva Åkesson m fl)
Buskskvätta Vår–Höst	–4 23.4	19.4 Välen (Stefan Svanberg m fl) 16.4-00 Styrö (Donald Granqvist)	+3 4.10	7.10 Brudarebacken (Martin Johansson) 21.11-10 Eklunda (Christer Fält)
Stenskvätta Vår–Höst	+3 2.4	5.4 Torslandaviken (Joakim Linder) 18.3-17 Torslandaviken (Mikael Forsman)	–12 31.10	19.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 24.5-09 Röro (Christer Fält)
Taltrast Vår–Höst	–19 15.3	25.2 Stora Amundö (Anton Kvarnäck) 13.2-07 Röro (Christer Fält)	+6 19.11	25.11 Sävå, Jonsö (Magnus Levin) <i>Nytt fenologirekord (+1)</i>
Ringtrast Vår	+3 4.4	7.4 Torslandaviken (Christer Fält) 25.3-05 Johanneberg (Olof Armini)	–1 12.5	11.5 Slottsskogen (Stig Fredriksson) 24.5-04 Donsö (Martin Fransson)
Ringtrast Höst	+4 2.10	6.10 Torslandaviken (Christer Fält) 14.9-03 Sisjöns skjutfält (Tony Börjesson)	–4 25.10	21.10 Ersdalsviken, Hönö (Magnus Rahm) 25.11-14 Brudarebacken (Jan-Åke Norsson m fl)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Gräshoppsångare Vår–Höst	+2 2.5	4.5 Välen (Hans Börjesson m fl) 27.4-11 Haga kile, Askim (Aimon Niklasson)	–23 5.8	13.7 Kornhalls färjeläge (Henrik Karlsson) 25.9-10 Vinga (Musse Björklund)
Sävsångare Vår–Höst	–5 29.4	24.4 Välen (Hans Börjesson) 22.4-11 Härssjön (Kristian Thisted)	–10 13.9	3.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 4.10-12 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Kärrsångare Vår–Höst	–3 13.5	10.5 Torslandaviken (Christer Fält) 8.5-16 Hyppeln (Tina Widén m fl)	–4 9.9	5.9 Preem raff, Hisingen (Johan Svedholm) 27.9-09 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Rörsångare Vår–Höst	±0 27.4	27.4 Torslandaviken (Christer Fält m fl) 20.4-11 Hills golfbana, Mölndal (Uno Unger)	–7 5.10	28.9 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson m fl) 1.11-08 Torslandaviken (Hans Börjesson)
Härmsångare Vår–Höst	–3 8.5	5.5 Torslandaviken (Christer Fält) <i>Tangerat fenologirekord</i>	–11 23.8	12.8 Torslandaviken (Christer Fält) 12.9-13 Sudda (Björn Zachrisson)
Ärtsångare Vår–Höst	–6 23.4	17.4 Flera lokaler <i>Tangerat fenologirekord</i>	–15 2.10	17.9 Flera lokaler 26.11-14 Hummerviken, Öckerö (Hans Zachrisson)
Törnsångare Vår–Höst	–2 27.4	25.4 Askim (Aimon Niklasson) 23.4-16 Stora Amundö (Lars Lundmark)	–5 30.9	25.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 18.12-00 Torslandaviken (Magnus Unger)
Trädgårdssångare Vår–Höst	±0 6.5	6.5 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 2.5-12 Södra Guldheden (Bernt Nielsen)	+16 2.10	18.10 Arendalsudden (Tina Zachrisson m fl) 7.11-17 Arendalsudden (Carl Jyker m fl)
Grönsångare Vår–Höst	–2 22.4	20.4 Flera lokaler 14.4-09 Slottsskogen (Magnus Eriksson)	–8 23.8	15.8 Flera lokaler 17.9-17 Röro (Per Björkman m fl)
Gransångare Vår–Höst	+8 25.3	2.4 Välen (Uno Unger) 1.3-14 Askim (gnm Markus Lagerqvist)	±0 23.11	23.11 Torslandaviken (Christer Fält) 19.12-09 Flera lokaler
Lövsångare Vår–Höst	+1 16.4	17.4 Torslandaviken (Jon Holt) 10.4-09 Öxsjön, Askim (Anders Grönvall)	+12 6.10	18.10 Riskulla, Mölndal (David Armini) 4.11-15 Röro (Bo Brinkhoff m fl)
Grå flugsnappare Vår–Höst	–5 5.5	30.4 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 27.4-11 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	+6 28.9	4.10 Kvibergs kyrkogård (Fredrik Bothén) 14.10-01 Röro (Magnus Unger)
Svartvit flugsnappare Vår–Höst	–3 21.4	18.4 Hyppeln (Roger Eskilsson) 12.4-09 Horstedammen, Öckerö (Bengt Karlsson)	+43 16.9	29.10 Slottsskogen (Robert Ennerfelt) <i>Nytt fenologirekord (+8)</i>
Törnskata Vår–Höst	–3 6.5	3.5 Välen (Ragnar Gustafsson) 24.4-16 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	+34 13.9	17.10 Öckerö (Mats Raneström m fl) 21.10-12 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Varfågel Höst–Vår	–1 17.9	16.9 Smedstorp (Johannes Löfqvist) 10.9-09 Stora Amundö (Patrik Axelsson)	–6 20.4	14.4 Årekärr, Askim (Magnus Levin m fl) 16.5-10 Vrångö (Tina Widén)
Bergfink Höst–Vår	–5 25.8	20.8 Björkö (Peter Hamrén) 31.7-03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)	–7 9.5	2.5 Fridhems gammelskog (Per Lundgren) 16.6-16 Toleredsskogen (Jörgen Arvidsson)
Hämpling Vår–Höst	–42 19.3	6.2 Fässberg, Mölndal (Uno Unger) <i>Nytt fenologirekord (–25)</i>	+12 6.11	18.11 Torslandaviken (Ulf Lindell) 23.11-01 Ersdalen, Hönö (Kristoffer Nilsson)
Vinterhämpling Höst–Vår	–19 5.10	16.9 Öxnäs, Säve (Bo Brinkhoff) <i>Nytt fenologirekord (–3)</i>	–6 28.4	22.4 Välen (Hans Börjesson) 11.5-05 Öxnäs (Daniel Gustafsson)
Rosenfink Höst–Vår	–3 18.5	15.5 Orrekulla skans (Lars-Erik Norbäck) 9.5-14 Gullö, Säve (Johan Svedholm)	–2 4.9	2.9 Ganlet, Önnered (Stefan Svanberg) 18.10-15 Hönö (Magnus Unger m fl)
Lappspurv Vår	±0 19.3	19.3 Smedstorps ängar (Stefan Persson) 3.2-02 Kvillehed, Säve (Magnus Unger)	–19 28.4	9.4 Brudarebacken (Ulf Persson) 12.5-02 Torslandaviken (Kristoffer Nilsson)
Lappspurv Höst	+5 10.9	15.9 Brudarebacken (Roger Eskilsson) 28.8-10 Öxnäs (Martin Oomen fl)	±0 28.10	28.10 Råberget, Råda (Fredrik Andersson) 13.12-10 Säve (Uno Unger)
Snöspurv Höst–Vår	±0 14.10	14.10 Torslandaviken (Bo Brinkhoff m fl) 21.9-15 Torslandaviken (Ola Wennberg)	+3 4.4	7.4 Torslandaviken (Magnus Persson) 10.5-14 Vinga (Gösta Olofsson)
Ortolansparv Vår	–1 5.5	4.5 Torslandaviken (Christer Fält) 29.4-03 Yttre Tistlarna (Tommy Järås)	–3 7.5	4.5 Torslandaviken (Christer Fält) 21.5-13 Brudarebacken (Roger Eskilsson)
Ortolansparv Höst	– 21.8	– 8.8-09 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson m fl)	– 4.9	– 28.9-11 Öxnäs (Bo Brinkhoff)

Så här rapporterar du!

En fågelrapport blir ingenting utan rapportunderlag, och det är du som står för rapporterna. Vissa rapporterar allt de ser, andra väljer ut det viktigaste. Hur du gör själv avgör du. Det viktigaste är att du rapporterar. Information om hur du rapporterar hittar du här.

NÄR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd så snart som möjligt efter observationstillfället. Dels för att det kan finnas andra personer som är intresserade att se just det du har sett, och dels för att det minskar risken att du glömmer av att rapportera det senare. Vill du trots allt skicka en årssammanställning är det naturligtvis bättre än att inte rapportera alls. Adress hittar du nedan.

VAD?

Rapporterar du till Artportalen (se nedan) direkt efter observationstillfället är det helt upp till dig hur mycket du rapporterar. Vill du lägga in precis alla dina fynd går det bra, vill du bara lägga in en del går det också bra. Vi vill dock gärna att du åtminstone rapporterar motsvarande det vi presenterar i den här fågelrapporten. En detaljerad rapportmall art för art är för tillfället inte tillgänglig på Artportalen, så i väntan på att rapportmallarna återigen dyker upp där hänvisar vi till urvalet i den här rapporten som guide.

HUR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd via Artportalen på adress <http://www.artportalen.se/>. Inmatning kan göras direkt via onlineformulär eller via Excel, och är smidigt när man väl fått in vanan. Hjälp för att komma igång om du aldrig rapporterat förut hittar du på Artportalens första sida. Om du saknar tillgång till internet går det fortfarande bra att skicka in en årssammanställning till nedanstående adress (men om du har minsta möjlighet att själv lägga in dina fynd är vi mycket tacksamma om du gör det eftersom det besparar oss mycket arbete).

RARITETSRAPPORTER

För vissa fynd (rariteter och extremt tidiga/sena fynd) kräver vi att en beskrivning av fyndet lämnas in. Om det finns bilder på fågeln i fråga behöver inte beskrivningen vara lika omfattande som om bilder saknas. Har du rapporterat dina fynd via Artportalen (se ovan) kommer observationen att finnas under rubriken "Fynd för validering" som visas på första sidan när du har loggat in. Följ länkarna och fyll i din rapport direkt på skärmen. Vill du skicka en beskrivning via post använder du adressen nedan, alternativt via e-post till rrk@gof.nu. Vi ser dock helst att rapporten läggs in via Artportalen.

RAPPORTMOTTAGARE

Per Björkman
Klassikergatan 9
422 41 Hisings Backa

Fler tips om hur du rapporterar, till exempel om hur, när och varför du ska skriva en raritetsrapport, hittar du på

rrk.gof.nu

POSTTIDNING B

GOF • BOX 166 • 421 22 VÄSTRA FRÖLUNDA

